

קנני ראה עניי וחלצני כי תזרתך לא שְׁבַחְתִּי: קנני ריבה ריבי ונאלני לאמרתך חניני: קנני רחוק מרשעים ישועה כי חקך לא דרשנו: קנני רחמיך רבים יהוה **כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חֲנִינִי**: קנני רבים רדפי וצרי מעדותיך לא נטיתי: קנני ראיתי בנדרים ואתקוטטה אשר אמרתך לא שָׁמְרוּ: קנני ראה כי פקנדיך אהבתי **יְהוָה** כְּחֶסֶדְךָ חֲנִינִי: קס ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך:

— שִׁמּוֹשׁ תְּהִלִּים —

לחשישת אוזן ימנית

ראה עניי (קיט-ר, קנג): [שימוש תהלים לפרק קיט-ר] לחשישת אוזן ימנית, אמור אותו כמי בצל והטף טפה אחת.

— זוהר תהלים —

על מה שעשו. אבל כיון שהתנחמו, הקדוש ברוך הוא מקבל אותם. לכן האדם הזה, אף על גב שפשע בו ופגם במקום שלא צריך ושב לפניו - מקבל אותו וחס עליו, שהרי הקדוש ברוך הוא הוא מלא רחמים, ומתמלא רחמים על כל מעשיו, כמו שנאמר (תהלים קמה) ורחמיו על כל מעשיו. אפלו על בהמות ועופות מגיעים רחמיו. אם עליהם מגיעים רחמיו, כל שכן על בני אדם שיודעים ומכירים לשבח רבונם שרחמיו מגיעים עליהם ושורים עליהם. ועל זה אמר דוד, (שם קיט) רחמיך רבים ה' כמשפטיך חניני. אם על רשעים מגיעים רחמיו, כל שכן על צדיקים. אלא מי צריך רפואה? אותם בעלי כאבים. ומי הם בעלי כאבים? אלה אותם רשעים, הם צריכים רפואה ורחמים, שהקדוש ברוך הוא (מרחם) עליהם שלא יהיו עזובים ממנו, והוא - שלא מסתלק מהם, וישובו כנגדו. כשהקדוש ברוך הוא מקרב, הוא מקרב בימין. וכשדוחה, דוחה בשמאל. וכשעה שדוחה, הימין מקרבת. מצד הזה דוחה ומהצד הזה מקרב, והקדוש ברוך הוא לא עוזב את רחמיו מהם.

הקדוש ברוך הוא הוא מלא רחמים, ומתמלא רחמים על כל מעשיו ורחמיך רבים ה' כמשפטיך חניני (קיט-ר, קנג): [זוהר פ' משפטים (דף ק"ו)] שנינו, אין דבר בעולם שעומד לפני התשובה, ואת הכל הקדוש ברוך הוא מקבל ודאי. ואם שב בתשובה, הרי מזמן כנגדו ארח חיים. ואף על גב שפגם מה שפגם - הכל נתקן והכל חוזר על תקונו, שהרי אפלו כמה שיש בו שבועה, (לפני הקדוש ברוך הוא נקרא בו כי ה' צבאות יעץ ומי יפר. זהו סוד סתום. ועוד, כאשר הקדוש ברוך הוא נשבע שבועה, לא נשבע אלא אם לא יעשה תשובה, שהרי אין דבר שעומד בפני התשובה, ועל הכל מכפר הקדוש ברוך הוא כאשר עושים תשובה שלמה) הקדוש ברוך הוא מקבל, שכתוב חי אני נאם ה' כי אם יהיה כנייהו וגו'. וכתוב כתבו את האיש הזה עירי וגו'. ואחר ששב בתשובה כתוב, ובני יכניה אסר בנו וגו'. מכאן שתשובה משברת כמה גזרת ודינים וכמה שלשלאות ברזל, ואין מי שעומד לפני התשובה. ועל זה כתוב, (ישעיהו) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי. אשר פשעו בי לא כתוב, אלא הפשעים בי. שלא רוצים לשוב ולהתנחם

קסא שָׁרִים רָדְפוּנִי חֲנָם (ומדברך) וּמִדְּבַרְךָ פָּחַד לְבִי: קסב שָׁשׂ אֲנֹכִי עַל אִמְרֹתֶיךָ
בְּמוֹצָא שָׁלַל רֵב: קסג שְׁקַר שִׁנְאָתִי וְאַתְעַבָּה תוֹרַתְךָ אֶהְבֵּתִי: קסד שֶׁבַע בְּיוֹם
הַלְלִיתִיךָ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָתְךָ: קסה שְׁלוֹם רֵב לְאַהְבֵי תוֹרַתְךָ וְאִין לָמוּ מִבְּשׂוּל:
קסו שִׁבְרֹתַי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצִּוֹתֶיךָ עֲשִׂיתִי: קסז שְׁמֵרָה נַפְשִׁי עֲדֹתֶיךָ
וְאַהֲבֵם מְאֹד: קסח שְׁמֵרֹתַי בְּמִנְדִּיךָ וְעֲדֹתֶיךָ בִּי כָּל דְּרָבִי נִגְדֶּיךָ:

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

לפחד אויב

שרים (קיט-ש, קסא): [שימוש תהלים לפרק קיט-ש] לחשישת הראש אמור אותו על שמן זית ושים
במקום הכאב.

— זוהר תהלים —

וַיֵּרָא אֵלָיו מְלֹאךְ ה' בְּלַבַּת אֵשׁ. בְּלַבַּת הָאֵשׁ
שֶׁל הַתּוֹרָה
שֶׁבַע בְּיוֹם הַלְלִיתִיךָ וּגו' (קיט-ש, קסד): [זוהר
זוהר חדש, תקונא קדמאה] בְּרֵאשִׁית
בְּרָא אֱלֹהִים אֶת יְהוָה. ב' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹר וְיִהְיֶה ג' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ
יְהוָה. ד' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקּוּוּ הַמַּיִם יְהוָה.
ה' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ יְהוָה. ו'
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֲרֵת יְהוָה. ז' -
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם יְהוָה. ח' -
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ יְהוָה. ט' -
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ יְהוָה. י' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְּתִי יְהוָה. אֱלוֹ הֵם ל"ב
אֱלֹהִים שֶׁל בְּרֵאשִׁית שֶׁהֵם כְּנֶגֶד ל"ב
שְׁבִילִים. א' - בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת. ב'
וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל. ג' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אֹר. ד' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאֹר. ה' - וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר. ו' -
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם. ז' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רְקִיעַ. ח' - וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ. ט'
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרְקִיעַ שָׁמַיִם. י' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יִקּוּוּ הַמַּיִם. יא' - וַיִּקְרָא אֱלֹהִים

לִיבְשֵׂה אָרֶץ. יב' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. יג'
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ. יד' - וַיֵּרָא
אֱלֹהִים כִּי טוֹב. טו' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מְאֲרֵת. טז' - וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי יז' -
וַיִּתֵּן אֶתֶם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם. יח' -
וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. יט' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם. כ' - וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הַתַּנִּינִם. כא' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב כב' -
וַיְבַרֵךְ אֶתֶם אֱלֹהִים לֵאמֹר. כג' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ. כד' - וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
אֶת חַיִּת. כה' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. כו'
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה. כז' - וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם. כח' - בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בְּרָא אֹתוֹ.
כט' - וַיְבַרֵךְ אֶתֶם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר. ל'
וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ. לא' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים הִנֵּה נִתְּתִי. לב' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
כָּל. לג' - וַיַּכֵּל אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי. לד' -
וַיְבַרֵךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי. לג' - אֲשֶׁר
בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת. אֱלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה עוֹלָם
עַל כָּל ל"ב אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.
וְזֶה סוּד (שמות ג) וַיֵּרָא אֵלָיו מְלֹאךְ ה' בְּלַבַּת
אֵשׁ. בְּלַבַּת הָאֵשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ (ישעיה

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

מְכָשׁוּל. אמר רבי יצחק בוא וראה שאין העולם עומד אלא על שלום, כאשר ברא הקב"ה את העולם לא היה יכול להתקיים עד שבא ושכן עליהם שלום, ומה הוא, זה השבת שהוא שלום של העליונים והתחתונים, ואז נתקיים העולם, ומי שחולק עליו יאבד מן העולם, מחלוקת זה שחולק על השלום, ומי שחולק על השלום חולק על השם הקדוש, לפי שהשם הקדוש נקרא שלום, רבי יוסי אמר כתוב שלום רב לאהבי תורתך וגו', התורה היא שלום, שכתוב (משלי ג) וכל נתיבותיה שלום.

סג) כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי. וּבָהֶם פּוֹעֲלִים אֲרַבְעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהוָה בָּם, וְכֻלָּם נִכְלָלִים בְּבַת שֶׁבַע, וְהֵם שְׁבַע שְׁמוֹת שֶׁל אֲרַבְעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת אֲבִיגַיִל קָרַע שֶׁטֶן נִגְדַּיִךְ בְּטֵר צַתַּג חִקְבֵי טַנְעַיִל גַּל פִּזְק שְׁקוֹ צִית. עֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר (תהלים קיט) שְׁבַע בְּיוֹם הַלְלִיתִיךָ. וּבָהֶם נִישְׁתַּחֲוּ אֲרָצָה שְׁבַע פְּעָמִים.

אֵין הָעוֹלָם עוֹמֵד אֶלָּא עַל הַשְּׁלוֹם

שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרַתְךָ וְגו' (קיט, קסח):
[זוהר חלק ג (דף קע"ה) זוהר תורה]
שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרַתְךָ וְאֵין לְמוֹ

קסט תקרב רנתי לפניך יהוה: כדברך הבינני: קע תבוא תחנתי לפניך
 פאמרתך הצילני: קעא תבענה שפתי תהלה בי תלמדני חקך: קעב תען לשוני
 אמרתך בי כל מצותיך צדק: קעג תחי ידך לעירני בי פקודיך בחרתי:
 קעד תאבתי לישועתך יהוה: ותורתך שעשעי: קעה תחי נפשי ותהללך
 ומשפטך יעזרני: קעו תעיתי פשה אבר פקש עבדך בי מצותיך לא שבחתי:

— שִׁמוֹשׁ תְּהִלִּים —

לחשישת און שמאלית

תקרב (קיט-ת, קסט): [שימוש תהלים לפרק קיט-ת] לחשישת און שמאלית, לחוש במי בצל והטף טפה אחת, מי שחושש זרועותיו וצדו האחת ופרסת רגליו כעין פרלסי"א אמור. אשרי, תקרב, במה, שרים, גמול, ראה, דבקה, קראתי, הורני, צדיק, ויבואוני, פלאות, זכור עשיתי, חלקי, סעפים, טוב, נר, ידיך, מה, כלתה, לעולם. והוא בדוק ומנוסה מאן דחשיש חרציה עשה לו סטרין. אדם שת אנוש קינן מהללאל ירד חנוך מתושלח למך נח שם.

— זוהר תהלים —

בגרוננו נחר גרוני בקראי אליך, קלסו בשפתיים תרננה שפתי, קלסו בלב לבי ובשרי ירננו. קלסו בקרביו וכל קרבי את שם קדשו. קלסו בידיו ברוך ה' צורי המלמד ידי לקרב, קלסו ברגליו רגלי עמדה במישור. סוף דבר כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. אמר דוד אע"פ שקלסתיך בכל אלו עד עכשו איני יודע לקלס פי יספר צדקותיך, כי לא ידעתי ספורות. כל עצמותי תאמרנה אמר דוד אני משבחך בכל אבריי ומקיים בהן המצות, בראשי אני רופפו וקורא בתפילתי, בשערות ראשי אני מקיים לא תקיפו פאת ראשכם ותפלין אני מניח בראשי, (פד) בצוארי עטיפת ציצית, בעיני וראיתם אותן, כפי תהלת ה' ידבר פי, בשפתי תבענה שפתי תהלה, בזקני ולא תשחית את פאת זקנך, בלשוני ולשוני תהגה צדקך, בלבי בלבי צפנתי אמרתך. בחזה

כל עצמותי תאמרנה אמר דוד אני משבחך בכל אבריי ומקיים בהן המצות
תבענה שפתי תהלה (קיט-ת, קעא): [נילקוט שמעוני תהלים פרק לה רמז תשכג] כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. איתמר צואה על בשרו או ידו מונחת בבית הכסא רב הונא אמר מותר לקרות קריאת שמע, רב חסדא אמר אסור, אמר רבא מאי טעמא דרב חסדא דכתיב כל עצמותי תאמרנה, מ"ט דרב הונא אמר מותר לקרות קריאת שמע, רב חסדא אמר אסור, אמר רבא מאי טעמא דרב חסדא דכתיב כל עצמותי תאמרנה, מ"ט דרב הונא דכתיב כל הנשמה תהלל יה. אמר רבי תנחום אין לך כל אבר ואבר שלא קלס דוד להקב"ה בו. קלסו בראשו דשנת בשמן ראשי. קלסו בעיניו אליך נשאתי את עיני. קלסו בפיו תהלת ה' ידבר פי. קלסו בלשונו ולשוני תהגה צדקך. קלסו

— תהלים —

לילדים בשעת מילה ופריעה לכך נאמר כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. מציל עני מחזק ממנו אלו ישראל שהם נכנסין לתוך עובדי אלילים והקב"ה מצילים, ואין עני אלא ישראל שנאמר והשארתי בקרבך עם עני ודל, כבש בין שבעים זאבים מה יכול לעשות, הוי מציל עני מחזק ממנו.

רבי יהושע בן לוי אמר זה יצר הרע, בנוהג שבעולם אדם גדל עם חברו שתים ושלוש שנים הוא קושר עמו אהבה וזה גדל עמו מנערותו ועד זקנותו ואם מצא להפילו בתוך שבעים שנה הוא מפילו, בתוך שמונים שנה הוא מפילו, הוא שדוד אמר מציל עני מחזק ממנו דאמר רבי אחא וכי יש גזלן גדול מזה:

הציצית אני משים כנגד הלב כל זמן שאני קורא קריאת שמע שנאמר והיו הדברים האלה על לבבך, מאחרי ומלפני השלכתי שני כנפים של טלית כשאני עומד בתפלה, יד ימנית אני כותב בה ומראה בה טעמי תורה, יד שמאלית בה אני קושר תפלין של יד ובה אני אוחז ציצית בזמן קריאת שמע, צפרנים לעשות בהם פריעה או מליקת העוף, או שניהם יחד ובוהן להסתכל אור להבדלה, כליותי אף לילות יסרוני כליותי, מעי ותורתך בתוך מעי, קרבי וכל קרבי את שם קדשו, רגל ימין לחליצה, רגל שמאל קודם לשלש פסיעות אחר התפלה, כרעים כריעת ברכים בתפלה, הגיד מצות מילה ופריעה, ברכים בהן אני עושה סנדיקוס

כז לחודש

קכ א שיר המעלות אל יהוה: פְּצַרְתָּה לִי קְרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי: ב יְהוָה
הֲצִילָה נַפְשִׁי מִשִּׁפְּתַי שִׁקְר מִלְּשׁוֹן רַמְיָה: ג מַה יִּתֵּן לָךְ וּמַה יִּסְוֶה
לָךְ לְשׁוֹן רַמְיָה: ד חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחְלֵי רִתְמוֹם: ה אֵיזָה לִי כִי גִרְתִּי מִשִּׁקְר
שָׁבַנְתִּי עִם אֲחֵלֵי קָדְר: ו רַבַּת שָׁבָנָה לָהּ נַפְשִׁי עִם שׁוֹנֵא שְׁלוֹם: ז אֲנִי שְׁלוֹם
וְכִי אֲדַבֵּר הַמָּה לַמַּלְחָמָה:

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

לעשות שלום

שיר המעלות אל ה' בצרתה (קכ, א): [שימוש תהלים לפרק קכ] בראותך נחש או עקרב התפלל השיר ז' פעמים.

— זוהר תהלים —

והיה אומרם, וזהו שיר תאב.

שירים תאבים ברא הקדוש ברוך הוא
בבריאת שמים וארץ, כדי להללו ולשבחו

כמה שירות ותשבחות אומר דוד המלך
לפני הקדוש ברוך הוא

שיר המעלות אל ה' בצרתה ל' וגו' (קכ,
א): [זוהר חדש פ' בראשית (דף י')]

שיר המעלות אל ה' וגו' (קכ, א): [זוהר ח"א
פ' תולדות (דף קמב):] ויתן לך האלהים
מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן
ותירוש. אומר רבי אבא, הפסוק הזה
בארוהו, אבל [פתח רבי אבא ואמר] בא ראה,
שיר המעלות אל ה' בצרתה ל' קראתי
ויענני. כמה שירות ותשבחות אומר דוד
המלך לפני הקדוש ברוך הוא, והכל כדי
להתקין את דרגתו ולעשות לו שם, כמו
שנאמר (שמואל ב ח) ויעש דוד שם. והשירה
הזו אומר [לז] כשראה המעשה הזה ליעקב
[של יעקב].

בראשית, רבי אלעזר פתח (תהלים קכ) שיר
המעלות אל ה' בצרתה ל' קראתי ויענני.
שירים תאבים ברא הקדוש ברוך הוא
בבריאת שמים וארץ, כדי להללו ולשבחו,
שהוא יוצר הכל. השמים אומרים שירה
לפניו, שנאמר (תהלים יט) השמים מספרים
כבוד אל, והארץ אומרת שירה, שנאמר
(שם צו) שירו לה' כל הארץ. ועוד, שכל
העולם תאבים ושמחים לפאר ליוצרים
בחזותם נפלאותיו בשמים ובארץ, וזהו
בראשית. עין באותיות ותראה, ש"ר
תא"ב. כלומר, תא"ב לאמר ש"ר על
נפלאותיו בשמים ובארץ, איזה הוא אותם
המעלות שהיה דוד המלך עליו השלום
אומר. אלו הם אותם השירים של אותן
המעלות, שהם השמים, שנאמר (עמוס ט)
הבונה בשמים מעלותו. ודוד תאב להם

ה' הציפה נפשי וגו' (קכ, ב): [זוהר ח"א פ'
תולדות (דף קמב):] רבי אלעזר אומר, יעקב
אמר השירה הזו [שהרי] בשעה שאמר לו
אביו גשה נא ואמשך בני האתה זה בני
עשו אם לא. אז [משום] שהיה [היה] יעקב

זוהר תהלים

כְּדִי לְהַטְעוֹת וּלְהַבִּיא קָלְלוֹת עַל הָעוֹלָם.
מִשׁוּם כִּךְ בָּא יַעֲקֹב בְּחֻמְקָהּ וְהַטְעָה אֶת
אָבִיו, כְּדִי לְהַבִּיא בְּרָכוֹת עַל הָעוֹלָם וְלִטַּל
מִמֶּנּוּ מַה שְּׁמַנֵּע מִן הָעוֹלָם. וּמִדָּה כִּנְגֻד
מִדָּה הֵיטָה, וְעַל כֵּן כְּתוּב (תהלים קט) וַיֵּאָהֵב
קָלְלָהּ וַתְּבוֹאֶהוּ וְלֹא חִפֵּץ בְּבִרְכָהּ וַתִּרְחַק
מִמֶּנּוּ. עָלָיו כְּתוּב (בראשית ג) אָרוּר אַתָּה
מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה. וְנִשְׁאָר בּוֹ
לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וּבֹא יַעֲקֹב וְנִטַּל מִמֶּנּוּ
הַבְּרָכוֹת.

בָּא יַעֲקֹב וְנִטַּל מִשְׁלוֹ אֶת כָּל אוֹתָם
הַבְּרָכוֹת

מִדָּה יִתֵּן לָךְ וּגו' (קב, א): [זוהר ח"א פ' תולדות
(דף קמב:)] וּמִיָּמִיו שֶׁל אָדָם הֵרָאשׁוֹן
נוֹעֵד יַעֲקֹב לִטַּל מִהֲנַחֵשׁ הַהוּא אֶת כָּל
הַבְּרָכוֹת הַלְלוּ, וְהוּא נִשְׁאָר עִם קָלְלוֹת וְלֹא
יֵצֵא מֵהֶם. וְדוֹד אָמַר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, (תהלים
קכ) מִה יִתֵּן לָךְ וּמִה יִסִּיף לָךְ לְשׁוֹן רַמְיָה
חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוּנִים. מִה אֶכְפֵּת לְאוֹתוֹ הַנְּחָשׁ
הָרַע שֶׁהַבִּיא קָלְלוֹת עַל הָעוֹלָם, כְּמוֹ
שְׁאֲמָרוּ, נַחֵשׁ נוֹשֵׁף וּמְמִית, וְאֵין לוֹ מִמֶּנּוּ
הַנָּאֵה. לְשׁוֹן רַמְיָה - שְׂרָמָה אֶת אָדָם
וְאִשְׁתּוֹ וְהַבִּיא רַע עָלָיו וְעַל הָעוֹלָם. אַחַר
כִּךְ בָּא יַעֲקֹב וְנִטַּל מִשְׁלוֹ אֶת כָּל אוֹתָם
הַבְּרָכוֹת. חֲצִי גִבּוֹר שְׁנוּנִים - זֶה עֲשׂוֹ
שְׁשֵׁמֶר שְׁנָאָה [שהפחיד] לְיַעֲקֹב עַל אוֹתָן
הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שְׁנָאָמַר וַיִּשְׁטֵם עֲשׂוֹ אֶת
יַעֲקֹב עַל הַבְּרָכָה וּגו'.

בְּצָרָה גְדוֹלָה, שֶׁפָּחַד שְׁאָבִיו יִפִּיר אוֹתוֹ
וַיִּוֹדַע לְפָנָיו. מַה כְּתוּב? וְלֹא הִכִּירוּ כִּי הָיוּ
יָדָיו כִּיָּדֵי עֲשׂוֹ אֲחִיו שְׁעָרַת וַיְבָרְכֶהוּ. אַז
אָמַר, אֵל ה' בְּצָרָתָה לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי. ה'
הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְׁפַּת שִׁקָּר מִלְּשׁוֹן רַמְיָה.
זוֹהֵי הַדְרָגָה שֶׁעֲשׂוֹ שְׂרוּי בָּהּ, שֶׁהִיא שְׁפַת
הַשִּׁקָּר [מה הוא]. שְׁפַת שִׁקָּר, בְּשָׁעָה שֶׁהַבִּיא
אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ קָלְלוֹת עַל הָעוֹלָם,
וּבְהִתְחַכְּמוֹת וּבְעַקְמִימוֹת הַבִּיא קָלְלוֹת,
שֶׁהִתְקַלַּל הָעוֹלָם. בָּא רָאָה, בְּשָׁעָה שְׁאֲמַר
יִצְחָק לְעֲשׂוֹ, וַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה וַצּוּדָה לִי צִידָה,
בְּה"א, וּבְאֲרוּהָ, וַיֵּצֵא עֲשׂוֹ כְּדִי שִׁיתְּבָרֵךְ
מִיִּצְחָק, שְׁאֲמַר לוֹ וְאַבְרָכְכָה לְפָנָי ה'.
שְׁאֲלוּ אָמַר וְאַבְרָכְכָה וְלֹא יוֹתֵר - יָפֵה. כִּיִּוֵּן
שְׁאֲמַר לְפָנָי ה', בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה הַזֹּדַעֲזוּעַ
כְּפֶסַח כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמְרָה,
וּמִה שִׁיֵּצֵא נַחֵשׁ מֵאוֹתָן הַקָּלְלוֹת וַיִּשְׁאָר
יַעֲקֹב.

בְּשָׁעָה הַהִיא הַזֹּדַמֵּן מִיכָאֵל, וּבֹא לְפָנָי
יַעֲקֹב וְהַשְׁכִּינָה עִמּוֹ. וַיִּדַּע יִצְחָק,
וְרָאָה אֶת גֵּן עֵדֶן עִם יַעֲקֹב וּבִרְכוּ לְפָנָיו.
וּכְשֶׁנִּכְנס עֲשׂוֹ, נִכְנס עִמּוֹ גִּיהֵנִם, וְעַל כֵּן
וַיִּחַרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְדוֹלָה עַד מָאֵד, שֶׁחָשַׁב
שֶׁעֲשׂוֹ לֹא הָיָה בְּצַד הַהוּא. פָּתַח וְאָמַר,
וְאַבְרָכְכָהוּ גַם בְּרוּךְ יְהִיָּה. מִשׁוּם כִּךְ הַזֹּדַמֵּן
יַעֲקֹב בְּחֻמְקָהּ וּבְעַקְמוּמִיּוֹת שֶׁהַבִּיא בְּרָכוֹת
עַל יַעֲקֹב, שֶׁהוּא כְּמוֹ אָדָם הֵרָאשׁוֹן,
וְנִטְלוּ מֵאוֹתוֹ הַנְּחָשׁ, שֶׁהוּא שְׁפַת שִׁקָּר.
שְׁכַמָּה שִׁקָּר אָמַר, וְכַמָּה דְּבָרֵי שִׁקָּר עֲשָׂה

קכא « שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: ב עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ: ג אל ותן לפזת רגליך אל ינחם שמרך: ד הנה לא ינחם ולא יישן שומר ישראל: ה יהוה שמרך יהוה צלך על יד ימינה: ו יזמם השמש לא יפכה ורח בלילה: ז יהוה שמרך ישרך: ח שימוש תהלים »

לצאת בלילה יחידי

שיר למעלות אשא עיני (קכא, א): [שימוש תהלים לפרק קכא] בצאתך בלילה יחידי אמור אותו ז"פ.

זוהר תהלים

מאין יבוא עזרי

אשא עיני אל ההרים (קכא, א): [תיקוני זוהר (תיקוני ע) זוהר תורה] אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי. הסוד של אי"ן הוא ידוע, א כתר עליון, י חכמה, ן' בינה, וכאשר נסתכל דוד ברוח הקודש וראה שיסתתר אי"ן בגלות האחרון, וראה שלא יהיו משיגים אותו אלא בשלש התפלות שתקנו האבות שנקראים הרים, אמר עליהם אשא עיני אל ההרים מאי"ן יבא עזרי, עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ, זה מלך יושב על כסא רחמים, וכסא הדין נסתלק משם:

הנה לא ינחם ולא יישן שומר ישראל, את ישראל שלמעלה

הנה לא ינחם ולא יישן וגו' (קכא ד): [זוהר ח"א פ' ח"ג פ' נשא (דף קכ"ט):] העינים של ראש הלבן, הם משנות מעיני שאר הפרצופים, שאין לו כסות על העינים, מהו הטעם, לפי שכתוב הנה לא ינחם ולא יישן שומר ישראל, את ישראל שלמעלה, וכתוב אשר עיניך פקוחות. ולמדנו, כל מה שבא ברחמים אין להם כסות על עיניהם ואין להם גבות על

עיניהם, כל שכן הראש הלבן שאין צריך כלום. אמר רבי שמעון לרבי אבא למה רמוז ראש הלבן, אמר לו לדגי הים, שאין להם כסות על עיניהם ולא גבות על עיניהם, ואינם יושנים, ואין צריכים שמירה על העינים, כל שכן עתיקא דעתיקא שאין צריך שמירה, וכל שכן שהוא משגיח על הכל, וכלם נזונים ממנו, ואינו ישן, זהו שכתוב הנה לא ינחם ולא יישן שומר ישראל, את ישראל שלמעלה.

כשיצא אדם מן העוה"ז אם הוא זוכה - נשמתו עולה ומתעטרת במקומה ואם לא - ככה קבוצות של מחבלים מזמנים למשך אותו לגיהנם

ישמרך מכל רע וגו' (קכא, ט): [זוהר ח"א פ' ויחי (דף רלז):] אסרי לגפן עירה ולשרקה בני אתנו וגו'. רבי חייא פתח, (תהלים קכא) ה' ישמרך מכל רע ישמר את נפשך. כיון שאמר ה' ישמרך מכל רע, לשם מה ישמר את נפשך? אלא ה' ישמרך מכל רע - בעולם הזה, ישמר את נפשך - באותו עולם. שמירה של העולם הזה הוא, להיות האדם שמור מכמה מינים

מִבֶּל רַע יִשְׁמַר אֶת נַפְשׁוֹ: ה' יְהוָה־לִּי יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

זוהר תהלים

בְּשֶׁעָה שָׁבֹן אָדָם אוֹהֵב אֶת הַקֶּבֶ"ה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אוֹתוֹ בְּכָל מָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
[שׁוֹמֵר דְּרָכָיו

ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ (קכא, ח): [זוהר ח"א פ' וירא (דף
ק"ב):] דְּבַר אַחַר רַגְלֵי חֲסִידוֹ יִשְׁמַר - בְּשֶׁעָה
שָׁבֹן אָדָם אוֹהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אוֹתוֹ בְּכָל מָה שֶׁהוּא
עוֹשֶׂה וְשׁוֹמֵר דְּרָכָיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קכא)
ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

מִצְוָה שִׁיקְבַע אָדָם מְזוּזָה לְשַׁעְרוֹ לִהְיוֹת כֹּל
אָדָם שְׁמוֹר מֵעַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
כְּשִׁיּוֹצֵא וּכְשֶׁנִּכְנָס

ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּגְו' (קכא, ח): [זוהר ח"א פ'
ואתחנן (דף רס"ג):] מִצְוָה שִׁיקְבַע אָדָם
מְזוּזָה לְשַׁעְרוֹ, לִהְיוֹת כֹּל אָדָם שְׁמוֹר מֵעַם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁיּוֹצֵא וּכְשֶׁנִּכְנָס.
וְהַסּוֹד - (תהלים קכא) ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבֹאֶךָ
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִשׁוֹם שֶׁסּוֹד הַמְּזוּזָה
עוֹמֵד תָּמִיד לְפִתְחָה, וְזֶהוּ פִתְחָה שְׁלֹמֶעֱלָה,
וְזֶהוּ דְרָגָה שֶׁנִּקְרָאת שׁוֹמֵר, לְהִמָּצֵא
בְּשִׁמְרָה. שְׁאָדָם אֵינוֹ שְׁמוֹר, רַק מְשִׁמֵּר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא תָּמִיד שׁוֹמֵר,
וְעוֹמֵד לְפִתְחָה, וְהָאָדָם בְּפָנָיו. וְעוֹד, שֶׁלֹּא
יִשְׁכַּח אָדָם זְכוֹרֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְעוֹלָמִים. וְזֶהוּ כְּמוֹ הַצִּיצִית, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(במדבר טו) וַיֵּרְאוּ אֶתְּכֶם אֶתְּכֶם אֶת וְזָכַרְתֶּם אֶת וְגו'.
כִּיּוֹן שְׂרוּאָה הָאָדָם אֶת הַזְּכוֹרֹן הַזֶּה, נִזְכָּר
בְּעִצְמוֹ לְעִשׂוֹת מִצְוֹת רְבוּנוֹ. וְסוֹד
הָאֱמוּנָה, מְזוּזָה כָּלֵל שֶׁל זְכָר וּנְקֵבָה

רַעִים מְקַטְרָגִים שֶׁהוֹלְכִים לְקַטְרֵג בְּנֵי
הָאָדָם בְּעוֹלָם וְלִדְבַק בָּהֶם. בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם מָה זֶה? כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ, כְּשִׁיּוֹצֵא
אָדָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, אִם הוּא זוֹכֵה -
נִשְׁמָתוֹ עוֹלָה וּמִתְעַטֶּרֶת בְּמִקְוָמָה, וְאִם
לֹא - כְּמָה קְבוּצוֹת שֶׁל מַחְבְּלִים מְזַמְנִים
לְמַשֵּׁךְ אוֹתוֹ לְגִיּהֵנָם וְלִמְסוֹר אוֹתוֹ בְּיַד
דוּמָה, שֶׁנִּמְסָר לְמַמְנָה עַל הַגִּיּהֵנָם, וְשֶׁלֹּשׁ
עֶשְׂרֵה אֲלָף רְבוּא מְזַמְנִים עִמוֹ, וְכֹלֵם
מְזַמְנִים עַל נַפְשׁוֹת הַרְשָׁעִים. בֵּא רְאֵה,
שְׁבַעַה מְדוּרִים יֵשׁ בְּגִיּהֵנָם, וְשְׁבַעַה
פְּתוּחִים. וְנִשְׁמַת הַרְשָׁע נִכְנָסֶת, וְכַמָּה
מְלֹאכֵי חֲבָלָה, רוּחוֹת, שׁוֹמְרֵי הַשְּׁעָרִים,
וְעַלִּיָּהֶם מְמַנָּה אַחַד בְּכָל שַׁעַר וְשַׁעַר,
וְנִשְׁמוֹת הַרְשָׁעִים נִמְסָרוֹת לְאוֹתָם מְזַמְנִים
עַל יְדֵי דוּמָה. כִּיּוֹן שֶׁנִּמְסָרוֹת בְּיַדֵּיהֶם,
סוֹתָמִים שְׁעָרִים שֶׁל אֵשׁ לוֹהֵט. שֶׁהָרִי יֵשׁ
שְׁעָרִים אַחַר שְׁעָרִים. כֹּל הַשְּׁעָרִים
פְּתוּחִים וְסוֹתוּמִים, הַחִיצוֹנִיִּים פְּתוּחִים
וְהַפְּנִימִיִּים סוֹתוּמִים, וּבְכָל שְׁבַת וְשַׁבַּת
כָּלֵם פְּתוּחִים, וְיוֹצְאִים הַרְשָׁעִים עַד
לְאוֹתָם הַשְּׁעָרִים הַחִיצוֹנִיִּים, וּפּוֹגְשִׁים
נִשְׁמוֹת אַחֲרוֹת שֶׁמִּתְעַכְּבוֹת בְּפְתוּחִים
הַחִיצוֹנִיִּים. וְכִשִּׁיּוֹצֵאת שְׁבַת, הַכְּרוֹז
עוֹמֵד בְּכָל פְּתָח וּפְתָח וְאוֹמֵר: (תהלים ט)
יִשׁוּבוּ רְשָׁעִים לְשִׂאוֹלָה וְגו'. בֵּא רְאֵה,
נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שׁוֹמֵר אוֹתָן שֶׁלֹּא יִמְסָרוּ לְיַדֵּי דוּמָה,
שֶׁהוּא הַמְּמַנָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב יִשְׁמַר צִאתְךָ
וּבֹאֶךָ, וְכָתוּב יִשְׁמַר אֶת נַפְשְׁךָ.

—=— זוהר תהלים —=—

על ראשו בזמן שנכנס, פותחים ואומרים:
אוי לו לפלוני שיצא מרשות רבונו!
מאותו זמן הוא עומד בלי שמירה, שאין
מי שישמר עליו. הרחמן יצילנו.

ובואך מה זה אומר? שהרי מי שנכנס
לביתו אינו פוחד אלא האדם הזה ששם
רשם קדוש לביתו בדברים של השם
העליון זה נשמר מהכל

ה' ישמר צאתך וגו' (קכא, ה): [זוהר ח"ג פ'
ואתחנן (דף רס"ו):] עוד אמר רבי אבא,
כתוב (שם קכא) ה' ישמר צאתך ובוואך
מעתי ועד עולם. ישמר צאתך ברור, אלא
ובואך מה זה אומר? שהרי מי שנכנס
לביתו אינו פוחד. אלא האדם הזה ששם
רשם קדוש לביתו בדברים של השם
העליון, זה נשמר מהכל. וכשיצא ההוא
שמדורו לשער ביתו, זוקף ורואה את
השם הקדוש ומעיין (נעוץ) בפתחו. כשיצא
האדם, הוא מלנה אותו ושומר אותו.
כשנכנס לביתו הוא מכריז לפניו: הזהרו
בדיוקן של המלך הקדוש! וכל זה משום
אותו הרשם של השם הקדוש שנושם
בשער שלו. ולא די לו לאדם שנשמר
בביתו, אלא הקדוש ברוף הוא שומר אותו
כשנכנס וכשיצא, שפתוב ה' ישמר צאתך
ובואך מעתי ועד עולם. אשריהם ישראל
בעולם הזה ובעולם הבא.

בא וראה, הרוח הרעה הזו ששרויה בין
השערים, אוי לו לאדם שלא יודע
להזהר ממנו ולא רושם על פתח ביתו את
השם העליון הקדוש שימצא עמו, שהרי

כאחד. בספרו של שלמה, סמוך לפתח,
כנגד שתי דרגות, מזדמן שד אחד (וזהו)
ויש לו רשות לחבל, והוא עומד לצד
שמאל. מרים האדם את עיניו, ורואה את
סוד שם רבונו, ונזכר בו, ולא יכול להרע
לו. ואם תאמר, אם כך, כשהאדם יוצא
מהשער החוצה הרי אותו שד עומד
לימינו, ומזוזה לשמאלו, ואיך נשמר
האדם כשהוא שורה לשמאלו? אלא כל
מה שעשה הקדוש ברוף הוא, כל דבר
ודבר נמשך אחר מינו. באדם יש שתי
דרגות, אחת מימין ואחת משמאל. אותו
שמימין נקרא יצר הטוב, ואותו של
השמאל נקרא יצר הרע. כיון שיצא אדם
משער ביתו, אותו שד מרים עיניו, ורואה
את היצר הרע ששורה לשמאל, נמשך
לאותו צד וזו מימין. ובאותו צד עומד שם
של רבונו, ולא יכול להתקרב ולהרע לו,
ויצא האדם ונצול ממנו. כשנכנס, הרי
השם הקדוש עומד לימין ולא יכול לקטרג
עמו.

ועל זה צריך האדם שלא יעשה (יעביר)
טנוף ולכלוף בשער ביתו ולא ישפך
מים עכורים. אחד, שלא יעשה קלון לשם
רבונו. ואחד, שיש רשות לאותו המחבל
לחבל. ולכן יזהר האדם מזה, ויזהר האדם
שלא ימנע משער ביתו שם רבונו.
וכשאדם מתקין מזוזה לפתחו, כשנכנס
(אותו האדם), אותו יצר הרע ואותו שד בעל
כרחם שומרים אותו, ואומרים (תהלים קיח)
זה השער לה' צדיקים יבאו בו. וכשלא
עומדת מזוזה בפתח האיש, יצר הרע
ואותו שד מתתקנים כאחד, שמים ידיהם

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

יש לו שלש מאות ששים וְחמשה שמשים
 רעים שמקטרגים, כָּל אֶחָד מְשַׁמֵּשׁ בְּיוֹמוֹ,
 וְכֻלָּם נִמְצְאִים עִמּוֹ כָּל יְמֹת הַשָּׁנָה
 וּמְקַטְרְגִים עָלָיו לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וְכֻלָּם
 נִמְצְאִים עִמּוֹ בְּיוֹם וּבַלַּיְלָה. בְּיוֹם לְקַטְרֵג
 לוֹ, בַּלַּיְלָה לְצַעַר אוֹתוֹ בְּחִלּוּמוֹ. כְּשִׁיּוֹצֵא
 לְקַטְרֵג עָלָיו, כְּשֹׁנְכֵס, שְׁמִים יְדִיָּהֶם עַל
 כְּתָפוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: אוֹי לוֹ לְפָלוֹנִי שְׂיִצָּא
 מְרֻשּׁוֹת אֲדוֹנָו! אוֹי לוֹ לְפָלוֹנִי בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא! מִשׁוֹם כֶּךָ צְרִיכִים בְּנֵי
 הָאָמוּנָה לְהִיּוֹת רְשׁוּמִים בְּכֹל, לְהִיּוֹת
 רְשׁוּמִים בְּרֶשֶׁם שֶׁל רְבוּנָם, שִׂידְדְעוּזְעוּ מֵהֶם
 כָּל הַצְּדָדִים הַמֵּינִים הָרָעִים, שִׁיְהִיּוּ
 שְׁמוּרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרִי
 חִלַּקְתִּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עָלֵיהֶם כָּתוּב (ישעיה ס)
 וְעַמְּךָ כָּלֵם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְגו'.

ב עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלים: ג ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה

זוהר תהלים

האם עם הפת ונהיו יחד, ובארונה. ונאמר ששם עלו שבטים, אלו הם קיום של העולם והתקון של העולם התחתון. ואל תאמר שהעולם התחתון לבדו, אלא אפלו של העולם העליון, שכתוב שבטי יה עדות לישראל, דוקא לישראל, משום שהם הקיום למטה, עדות הם למעלה, והכל - להודות לשם ה', להודות לשם הקדוש ברוך הוא לכל הצדדים, שכתוב להודות לשם ה'.

כל צדיק וצדיק יש לו מדור לפי כבודו ולפי הראוי לו

ירושלים הבנויה וגו' (קכב, א): [זוהר חדש פ' טז לך (דף קכג)] רבי יהודה בן פזי היה לו האריס ההוא, והיה מצער אותו. באו לפניו רבי זירא ורבי אבא. אמרו לו: מה עושה מר עם אריסו? אמר להם: כשהאיש גונב, בעל השמש יזהיר עליו זהרו. אמרו לו: לא מעין אדוני בדבריו? אמר להם: ומה אעשה, והוא מצער אותי. אמרו לו: יפרד אדוני ממנו וירוח לך. בעודם יושבים, אמרו לו: לא לזה באנו אליך, אלא יאמר לנו מורנו, השבטים בני יעקב מה הם לעולם הבא? אמר להם הקדוש ברוך הוא: העלה אותם לישיבת הרקיע, וכל נשמת צדיק שעולה, הם מעידים על מעשיה. זהו שכתוב (תהלים קכב) ירושלים הבנויה, זו ירושלים של מעלה. ששם עלו שבטים שבטי יה עדות

אע"ג שהיו אומרים מתי ימות הזקן הזה דוד המלך אפ"ה אזי שמחתי ושמחה היתה לי בשביל בני שהיו אומרים שבני יקום תחתי לגמור את המצוה לבנות את הבית אז התחיל לשבח אותה

שמחתי באמרים יי וגו' (קכב, א): [זוהר ח"א

פ' וישב (דף קכג)] פתח ואמר, (שם)

שמחתי באמרים לי בית ה' נלך. את הפסוק הזה בארונה, שדוד היה עם לבו לבנות הבית, כמו שנאמר (מלכים א ח) ויהי עם לכב דוד אבי לבנות בית לשם ה' וגו'. ואחר כך מה כתוב? רק אתה לא תבנה הבית כי אם בנך היצא מחלצריך הוא יבנה הבית לשמי. וכל ישראל היו יודעים את זה, והיו אומרים מתי ימות דוד ויקום שלמה בנו ויבנה את הבית, ואז עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלים, אז נעלה ונקריב שם קרבנות. ועם כל זה, אף על גב שהיו אומרים מתי ימות הזקן הזה, אזי שמחתי ושמחה היתה לי בשביל בני, שהיו אומרים שבני יקום תחתי לגמור את המצוה לבנות את הבית. אז התחיל לשבח אותה ואמר, ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו. שנינו, עשה הקדוש ברוך הוא ירושלים למטה כמו שלמעלה, וזו מתקנת [זו] כנגד זו, שכתוב (שמות טו) מכוון לשבתך פעלת ה'. הבנויה, שעתיד הקדוש ברוך הוא להוריד את ירושלים שלמעלה פראוי, ומשום כך הבנויה. שחברה לה יחדו, והרי בארונה, שחברה? היה צריך להיות שחברו! אלא שהתחברה

יְחַדְּרוּ: הַשָּׁשִׁים עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם יְהוָה: וְהַזְּמִיר:

—== זוהר תהלים ==—

שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׁרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם ה'.
כִּלְמָס צַדִּיקִים וְחַסִּידִים, הַקִּיּוֹם שֶׁל כָּל
הָעוֹלָם, הֵם קִיּוֹם לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

כְּשֶׁרָצָה לְהַעֲמִיד אֶת הָעוֹלָם, עָשָׂה אֶת
אֲבָרָהֶם בְּסוֹד הַחֲכָמָה, אֶת יִצְחָק בְּסוֹד
הַתְּבוּנָה, וְאֶת יַעֲקֹב בְּסוֹד הַדַּעַת.

שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל (קכב, ד): נזוהר
שמות 9' שמות (ד' ט"ו) ועוד סוד

הַדָּבָר הוּא, שְׁשָׁנֵינוּ, בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת
נִבְרָא הָעוֹלָם, וְכִשְׁתַּסְתַּכֵּל הֵם שְׁלֹשָׁה,
וְהָעוֹלָם נִבְרָא בָהֶם בְּחֲכָמָה וּבְתוּבָנָה
וּבְדַעַת, וְהָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבְלֵי
יִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁרָצָה לְהַעֲמִיד אֶת הָעוֹלָם, עָשָׂה
אֶת אֲבָרָהֶם בְּסוֹד הַחֲכָמָה, אֶת יִצְחָק בְּסוֹד
הַתְּבוּנָה, וְאֶת יַעֲקֹב בְּסוֹד הַדַּעַת, וּבְזֶה

נִקְרָא (משלי כד) וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלְאוּ.
וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה נִתְקַן כָּל הָעוֹלָם, וּמִשְׁנֹלְדוֹ
לִיעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים, נִתְקַן הַכֹּל כְּמוֹ
שְׁלֹמֶעֱלָה. כְּשֶׁרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
חֲדוּה רַבָּה שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַזֶּה
שֶׁנִּתְקַן כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, אָמַר, אוֹלֵי חַס
וְשָׁלוֹם יִתְעַרְבוּ בְּשָׂאֵר הָעַמִּים וַיִּשְׂאֵר פָּגָם
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. מֶה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא? טִלְטַל אֶת כָּל מִכָּאן לְכָאן, עַד
שִׁיָּדוֹ לְמִצְרַיִם לְדוֹר אֶת דִּיּוֹרָם בְּעַם קִשָּׁה
עֲרָף, שְׁמִכְזִים אֶת מְנַהֲגֵיהֶם וּמִכְזִים אוֹתָם
לְהַתְחַתֵּן בָּהֶם וּלְהַתְעַרֵּב עִמָּהֶם, וְחוֹשְׁבִים
אוֹתָם לְעַבְדִּים. הַגְּבָרִים גָּעְלוּ בָהֶם,
וְהִנְקִבוּת גָּעְלוּ בָהֶם, עַד שֶׁנִּתְקַן הַכֹּל בְּזִרְע
קִדְשׁ, וּבֵין כֶּף וּבֵין כֶּף נִשְׁלַם חֲטָא שְׂאֵר
הָעַמִּים, שְׁכָתוּב (בראשית טו) כִּי לֹא שָׁלַם עוֹן

לְיִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְהַעֲיֵד עַל כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק
מִיִּשְׂרָאֵל. וְלָמָּה? לְהִיּוֹת כִּלְמָס מוֹדִים
וּמְבָרְכִים לְשֵׁמוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב, עֲדוֹת
לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם ה'. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד
מִכִּיר אֶת שְׁלוֹ וּמִשְׁתַּבַּח וְאוֹמֵר: רְבוּנוֹ שֶׁל
עוֹלָם, רְאֵה מֶה הַנַּחֲתִי בְּאֶרֶץ, וְזֶהוּ לְהַדוֹת
לְשֵׁם ה'. וְהִינּוּ שְׁשָׁנֵינוּ, כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק
יֵשׁ לוֹ מְדוֹר לְפִי כְבוֹדוֹ וּלְפִי הָרְאוּי לּוֹ. מִי
שָׂבָא מְרָאוּבָן, שֶׁם מְדוֹרוֹ עִם הַצַּדִּיקִים מִן
רְאוּבֵן, וְכֵן כָּל שְׁבֵט וְשְׁבֵט. וּמִי שֶׁהוּא גֵר
מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם וְנִתְגַּיֵר, מְדוֹרוֹ בְּמְדוֹר שֶׁל
גֵרִים. וְהַשְּׁבָטִים עוֹמְדִים לְעַדִּים לְכָל
צַדִּיק וְצַדִּיק. זֶהוּ שְׁכָתוּב שְׁשָׁם עָלוּ
שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת
לְשֵׁם ה'.

שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים וְגו' (קכב, ד): נזוהר ח"א 9'
ישב (ד' קפג) וילכו אחיו לרעות את

צאן אביהם בשכם. רבי שמעון אָמַר,
לְרַעוּת צֹאן אֲבִיהֶם הִיָּה צָרִיף לְהִיּוֹת! מֶה
זֶה אִ"ת נִקוּד מַעְלִיּוֹ? לְרַבּוֹת שְׁכִינָה
עִמָּהֶם, שֶׁהִיא שְׂרוּיָה עִמָּהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם
הִיוּ עֲשָׂרָה, שֶׁהָרִי יוֹסֵף לֹא הִיָּה עִמָּהֶם,
וּבְנִימִין הוּא קָטָן בְּבֵית, וּמִשּׁוּם כֶּף הֵם הִיוּ
עֲשָׂרָה, וְכִשְׁהִלְכוּ, הַשְּׁכִינָה הִיָּתָה בֵּינֵיהֶם,
וְעַל כֵּן נִקוּד מְלֻמַּעַלָּה. וּמִשּׁוּם כֶּף, בְּזִמְן
שֶׁמְכְרוּ אֶת יוֹסֵף, הִשְׁתַּתְּפוּ כָּלֵם עִם
הַשְּׁכִינָה, וְשִׁתְּפוּ אוֹתָהּ עִמָּהֶם כְּשֶׁעָשׂוּ
שְׁבוּעָה, וְעַד שֶׁהִתְגַּלָּה דְּבַר יוֹסֵף, לֹא
שִׁרְתָּה שְׁכִינָה עַל יַעֲקֹב. וְאִם תֹּאמַר
שֶׁהַשְּׁכִינָה לֹא נִמְצְאָה עִמָּהֶם - בֹּא רְאֵה,
שְׁכָתוּב (תהלים קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים

— זוהר תהלים —

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם קלב) וְעֵדִיתִי זֹאת אֶלְמֶדֶם. וְאוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים הֵם שְׁתַּיִם עֲשֶׂרָה אֲבָנִים קְדוּשׁוֹת, וְלִכְן הֵם עוֹמְדִים לְמִטָּה כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, וְכָל אוֹתָם שְׁמוֹת שֶׁל שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׁבָטִים, כְּלָם חֲקוּקִים בְּאוֹתָן אֲבָנִים, וְהִכְהֵן הַגְּדוֹל נוֹטֵל אוֹתָם.

בא וּרְאָה, כְּשֵׁיֶעֱקֹב הָיָה הוֹלֵךְ לְחָרֵן, מֵהַ כְּתוּב? (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מְרֹאשֹׁתָיו. אֵלֹהֵי שְׁתַּיִם עֲשֶׂרָה אֲבָנִים קְדוּשׁוֹת, וְכִלְּן נִעְשׂוּ אֶבֶן אַחַת, שְׁכָתוּב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצֵּבָה. וְקוּרָא לְהֵן אֶבֶן, מֵהַ הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁכָּל שְׁתַּיִם עֲשֶׂרָה הָאֲבָנִים נִכְלְלוּ בְּאֶבֶן קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה אַחַת, שֶׁהִיא מְעֲלִיָּהּ, שְׁכָתוּב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמִתִּי מִצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים. וְלִכְן כָּאֵן הִכְהֵן הַגְּדוֹל הָיָה שֶׁם אוֹתָן עַל לְבוֹ לְזִכְרָם תְּמִיד, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כח) וַנִּשָּׂא אֶהֱרֵן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל לְבוֹ לְפָנַי ה' תְּמִיד. וּמִשׁוּם כִּךָ הַכֹּל הוּא בְּסוּד שֶׁל שְׁנַיִם עֶשֶׂר, שְׁנַיִם עֶשֶׂר עֲלִיוֹנִים טְמִירִים לְמַעְלָה שֶׁנִּגְנְזוּ בְּסוּד עֲלִיוֹן קְדוּשׁ, וְהֵם הַסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה, וַיּוֹצֵאִים מִקּוֹל דַּק אֶחָד, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲחֵרִים טְמִירִים לְמִטָּה כְּמוֹ שֶׁהֵם, וַיּוֹצֵאִים תּוֹךְ קוֹל אֲחֵר שֶׁהִיא אֶבֶן, שְׁכָתוּב (בראשית מט) מִשֶׁם רַעְיָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל. וְלִכְן פְּרִשׁוּהָ בְּסוּד הַכְּתוּב, (שם כט) וַנִּאֲסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֶדְרִים וַגְּלָלוּ אֶת הָאֶבֶן. זֹאת הַשְּׁכִינָה שֶׁנִּקְרָאת אֶבֶן בַּחֵן, אֶבֶן יִשְׂרָאֵל. שְׁגוּלָלִים אוֹתָהּ וּמִכְנִיסִים אוֹתָהּ לְגִלוֹת, וְכָתוּב וְהִשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבְּאֵר לְמִקְוָמָהּ, וְעַל שְׁמָהּ נִקְרָאִים כָּל הָאֲבָנִים. וְכִמְהָ אֲבָנִים לְאֲבָנִים.

הָאֲמוּרֵי עַד הֵנָּה. וְכִשְׁיִצְאוּ, יִצְאוּ צְדִיקִים קְדוּשִׁים, שְׁכָתוּב שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל. בֵּא רַבִּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקוּ בְּרֵאשׁוֹ. אָמַר לוֹ, עֲמַד בְּנֵי בְּעַמְדָךְ, כִּי הַשְּׁעָה עוֹמְדַת לָךְ.

בְּשַׁעֲהָ שֶׁהִכְהֵן הַגְּדוֹל הָיָה שֶׁם אֶת שְׁתַּיִם עֲשֶׂרָה הָאֲבָנִים הִלְלוּ וְלֹבֵשׁ אוֹתָן בַּחֲשׁוֹן וְאִפּוֹד, אֲזַי שְׁרַתָּה עֲלָיו שְׁכִינָהּ, וְבוֹ חֲקוּקוֹת שְׁמוֹת כָּל הַשְּׁבָטִים

שָׁשִׁים עָלוּ שְׁבָטִים (קכב, ד): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רכ"ט)] וְעַל כֵּן הִנְשָׁמָה מִתְּלַבְשֵׁת בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, לְהִיּוֹת לָהּ שְׁלֵמוֹת בְּכָל - בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׁלֵמוֹתָהּ וּבְעוֹלָם שְׁלֵמוֹתָהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב, (שם קמ) אֶף צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ. אֶף צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ - בְּעוֹלָם הַזֶּה. יִשְׁבּוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ - בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. וַיַּעַשׂ אֶת הָאִפּוֹד זֶהָ, הָרִי פְּרִשׁוּהָ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִפּוֹד וְחֲשׁוֹן הֵיוּ כְּאֶחָד, וּפְרִשׁוּהָ שְׁהָרִי בְּמִקּוֹם אוֹתוֹ הַקִּיּוֹם עוֹמְדִים כָּל אוֹתָן שְׁתַּיִם עֲשֶׂרָה אֲבָנִים, כְּלָם נוֹטְלִים שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָלֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר תְּחוּמִים עֲלִיוֹנִים, כְּלָם הֵם בְּסוּד שֶׁל שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל. וְסוּד זֶה כְּתוּב, (שם קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְהַדוֹת לְשֵׁם ה'. שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים - אֵלֹהֵי שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבָטִים עֲלִיוֹנִים לְמַעְלָה, שֶׁהֵם שְׁבָטֵי יְהוָה, שְׁהָרִי שֶׁם זֶה עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, פְּעַמִּים כְּתוּב שְׁבָטִים. אֶלָּא, שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים - אֵלֹהֵי הַשְּׁבָטִים שְׁלֵמוֹתָהּ. שְׁבָטֵי יְהוָה - אֵלֹהֵי הַשְּׁבָטִים שְׁלֵמוֹתָהּ. עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל - זֶה הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ הָעֲלִיוֹן הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא עֲדוֹת,

זוהר תהלים

אותו האור שגנוז וטמיר. ועל זה כתוב, (תהלים פד) לא ימנע טוב להולכים בתמים. וזהו האור של כל השבטים. ומשום כך לא נחקקה בהן. ועוד, שכל השתים עשרה יוצאות מתוך האכסדרה הזו הטמירה שהיא בסוד האות ט', ומשום כך היא טמירה וגנוזה ואינה נראית בהן. בא וראה, כל אותן אבנים עומדות בדרך אות ננס, וכלן כשהאירו, אז פני הכהן הגדול היו מאירות, והאותיות מאירות ובלטות להודיע לחוץ. וכשהיו מאירים פני הכהן, אז היו נודעות בליטות האותיות שהוא לטוב, וכזה נודע הכהן אם צדיק האיש אם לא. ועל כך הכל הוא באות ננס, והרי פרשוה.

משום שי"ה עדות לישראל ודאי ולכן הראובני השמעוני י"ה בכל אחד ואחד

שְׁבִטֵי יְהוָה וְגו' (קכב, ד): [זוהר ח"ג פ' במדבר (במדבר ב) - אלו ארבע מחנות של כנסת ישראל, שהם שנים עשר שבטים, שנים עשר תחומים סביב סביב לה. הכל כמו שלמעלה, כתוב (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי יְהוָה וְגו'. ששם עלו שבטים - אלו שנים עשר שבטים, שנים עשר תחומים שלמטה. שבטי יְהוָה - הרי פרשוה, משום שי"ה עדות לישראל ודאי. ולכן (במדבר כו) הראובני, השמעוני, י"ה בכל אחד ואחד. אבל ודאי כך הוא, שהרי העץ העליון הקדוש, בו חותם בחותמו. ופרשוה שכתוב, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אל הימין וגו'. דמות

יש אבנים ויש אבנים. יש אבנים יסודי הבית, שכתוב (מלכים א ה) ויצו המלך ויסעו אבנים גדולות אבנים יקרות ליסד הבית אבני גזית. ויש אבנים עליונות נכבדות, והן (אלו) שתים עשרה, והן ארבע מערכות, שלש שלש לכל מערכה לארבעה רוחות העולם. כמו כן אותם ארבעה דגלים שהיו הולכים במדבר, והם שנים עשר שבטים, שלשה שלשה לכל צד לארבעה רוחות העולם. והכל סוד אחד, והרי פרשוה.

ובא ראה, בשעה שהכהן הגדול היה שם את שתים עשרה האבנים הללו ולובש אותן בחשן ואפור, אז שרתה עליו שכינה, ואותן שתים עשרה אבנים חקוקות בשמות כל השבטים, וכל שבט ושבת חקוק על אבן אחת. שקועות היו האותיות על האבנים, וכשהאירו האבנים, היו האותיות בולטות החוצה ומאירות על מה שהצטרכו. (ובאותיות השבטים) ובכל השבטים לא היו שתי האותיות ח' ט', בשביל שלא נמצא חט"א בכלם. אמר רבי חזקיה, אם כך, ח' שהשם גורם - נאה. אבל ט', שהיא אות טובה, ושנינו, מי שרואה ט' בחלמו טוב לו, משום שבה פתחה תורה כי טוב, שכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, והואיל והיא אות טובה, למה לא נכתבה באותם שבטים?

אמר לו, משום שסמוכות שתי האותיות זו לזו. ועוד, שהרי האות ט' גנוזה וטמירה, והיא מאירה את האור של כלם, שהרי אות זו היא האור של כלם, ואין אור נמצא חוץ מהאות הזו, שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב. והוא האור של

ה **בִּי שְׁמָה יִשְׁבוּ בְּסֵאוֹת לְמוֹשֶׁפֶט בְּסֵאוֹת לְבֵית דָּוִד: ו** שְׁאֵלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם
 וּשְׁלֵוֹ אֶהְבִּיף: ז **וְהִי שְׁלוֹם בְּחִילָךְ שְׁלוֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: ח** לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה
 נָא שְׁלוֹם בְּךָ: ט **לְמַעַן בֵּית יְהוָה: י** אֵלֵהֵינוּ ^{תְּהִיבֵנוּ בְּתוֹכָם} אֲבַקְשָׁה טוֹב לְךָ:

— זוהר תהלים —

רבי יהודה - זהו ישראל למטה. ואחות
 אמה - זו ירושלים שלמטה. בחטאים
 הללו יגלו ישראל לבין העמים ותחרב
 ירושלים למטה. ועל זה שנינו, אהבת
 הקדוש ברוך הוא שקרא לישראל אחים,
 שנאמר (תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה
 נָא וְגו'. (ובארנו הדברים, ושם (דברים שם) בת בנה
 ובת בתה. ואף על גב שהם בנגלה ובנסתר
 וכן אחריו. שהרי העולם צריך להם, והם
 ישוב העולם, כמו שכתוב (משלי כז) רַעַךְ
 וְרַע אַבִּיךָ) וְזֶה סוּד הַדְּבָר. שְׁאֵמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם אַחֵי, לְמָה
 רַעִי? וְאִם רַעִי, לְמָה אַחֵי? אֵלֶּא לְמַדְנִי,
 אוֹתוֹ דְּבַר שְׁלֵא סָר לְעוֹלָמִים נִקְרָא רַע,
 כְּמוֹ שְׁנֵאמַר רַעְךָ וְרַע אַבִּיךָ אֵל תַּעֲזֹב. וְזֶהוּ
 סוּד הַדְּבָר שְׁאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִם
 הָעֲלִינָה נִקְרָאת רַעִיָה, כִּי לֹא זֹזָה אֶהְבֵּת
 הָאֵב מִמֶּנָּה לְעוֹלָמִים. וְהָאִם הַתַּחְתּוּנָה
 נִקְרָאת כְּלָה, וְנִקְרָאת אַחוֹת, כְּמוֹ שְׁבֵאַרְנוּ
 (שיר ח) אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה. וְהִינוּ סַתֵּם מִשְׁנָה
 שְׁלֵנוּ, שְׁכַתוֹב כָּאֵן עֲרוֹת אַחוֹתְךָ בַּת אַבִּיךָ
 אוֹ בַת אִמְךָ. כִּיִּן שְׁאֵמַר בַּת אַבִּיךָ, מַה זֶה
 אוֹ בַת אִמְךָ? אֵלֶּא, אִם הִיא נִמְצָאת מִצַּד
 הָאֵב, נִקְרָאת חֲכָמָה. וְאִם מִצַּד הָאִם,
 נִקְרָאת בִּינָה. וְעַל כָּל פָּנִים, בֵּין כָּךְ וּבֵין
 כָּךְ, הִיא נִמְצָאת מִהָאֵב וְהָאִם. שְׁהָרִי יו"ד
 אֵינָה זֹזָה מֵה' לְעוֹלָמִים. וְזֶהוּ סוּד הַדְּבָר,
 מוֹלְדֵת בֵּית - מִצַּד הָאֵב. אוֹ מוֹלְדֵת חוּץ -
 מִצַּד הָאִם.

אדם נכללת בכלם, והפנים היו לארבעת
 צדדי העולם, ונפרדים בדמיותיהם, וככלם
 כלולים בו באדם.

מִיכָאֵל מִמִּין, גְּבִרְיָאֵל מִשְׁמָאֵל, אוֹרִיאֵל
 לְפָנֵיהֶם, רְפָאֵל לְאַחוּרֵיהֶם,
 הַשְּׂכִינָה מְעֻלֵיהֶם. שְׁנַיִם מִכָּאֵן, וְשְׁנַיִם
 מִכָּאֵן, וְהִיא בְּאִמְצָע. כְּמוֹ זֶה בְּאַרְץ
 שְׁלֵמָטָה - שְׁנַיִם מִכָּאֵן, וְשְׁנַיִם מִכָּאֵן, וְי"ה
 בֵּינֵיהֶם. כִּיִּן שְׁלֹקְחִים שְׁנַיִ דְּגָלִים, מַה
 כְּתוּב? וְנִסְעֵ אֶהֱל מוֹעֵד מַחְנֵה הַלְוִיִּם וְגו'.

ואחר כך אותם שנים אחרים ארבע מחנות
 הן לארבעת צדדי העולם, ונמצאים שנים
 עשר. אף כך למטה כמו שלמעלה. ונסע
 בראשונה דגל מחנה יהודה מול מחנה
 אוֹרִיאֵל. ומחנה ראובן מול מחנה מִיכָאֵל.
 זה לדרום, וזה למזרח. כך גם המזבח
 דְּרוּמִית מְזֻרְחִית. ומחנה דן לצפון. מחנה
 אֶפְרַיִם יְמָה. מחנה דן מול מחנה גְּבִרְיָאֵל.
 מחנה אֶפְרַיִם לְמַעַרְב מול מחנה רְפָאֵל. כך
 גם המזבח צְפוּנִית מְעַרְבִית. הַכֹּל אַחוֹז זֶה
 בְּזֶה, עַד שֶׁהַכֹּל עוֹלָה וְנִאָחֵז בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ,
 שֶׁהוּא הָרֵאשִׁית שֶׁל הַכֹּל, הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל,
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַכֹּל, הַכֹּל כְּלוּל בּוּ.

אהבת הקדוש ברוך הוא שקרא לישראל
 אחים שנאמר לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא
 לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא וְגו' (קכב, ח):
 [זוהר ח"ג פ' אחרי מות (דף ע"ז ע"ב)]
 עֲרוֹת אַחֵי אַבִּיךָ לֹא תִגְלָה (ויקרא יח), שְׁנָה

—== זוהר תהלים ==—

בְּדַרְגַת הַצְּדִיק, וְכָל כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שְׁפֹלִילִים
 בּוּ. וְהֵינּוּ שְׁחַבְרָה לָּהּ יַחְדּוֹ. רַבִּי יִצְחָק
 אָמַר, שֵׁשׁ עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה. מִי
 הַשְּׁבָטִים? אֵלּוּ שְׁנַיִם עָשָׂר תַּחֲוֹמִים
 שֶׁנִּפְרְדִים מֵאוֹתוֹ אֵילָן גְּדוֹל וְחֹזֵק שֶׁיִּרְשׁ
 אוֹתָם מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב שְׁבָטֵי
 יְהוָה, מִיִּפֵי הָעֵדוּת שֶׁמַּעֲיֵד הַבֵּן הַקְּדוֹשׁ,
 (שמעיד אבא ואמא בבן הקדוש) שְׁכָתוֹב שְׁבָטֵי יְהוָה
 עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְהֵם נְהָרוֹת עֲמָקִים
 שְׁשׁוּפְעִים וְנִמְשָׁכִים מִן י"ה. וְהַכֹּל (וְכֹל כֹּךְ
 למה,) לְהוֹדוֹת לְשֵׁם ה' כִּי שָׁמָּה יֵשְׁבוּ
 כִּסְאוֹת לְמִשְׁפַּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד, לְרִשְׁתָּ
 אֶת הַמַּלְכוּת הַקְּדוֹשָׁה הוּא וּבְנָיו לְדוֹרֵי
 דוֹרוֹת, וְזוֹהֵי הַשִּׁירָה שֶׁאָמַר דָּוִד עַל
 הַמַּלְכוּת הָעֲלִיּוֹנָה הַקְּדוֹשָׁה.

רַבִּי אַבְאָ אָמַר, (משלי כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה
 בַּיִת. מִי הַבַּיִת שֶׁנִּבְנָה בְּחֻכְמָה? הֲוֵי
 אוֹמֵר זֶה הִנֵּהר שְׁיוּצָא מֵעֵדֶן. מִשׁוּם כֶּךָ
 מוֹלְדֵת בַּיִת אוּ מוֹלְדֵת חוּץ, כְּשִׁיצָאָה מוֹ,
 כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (בראשית ב) עָצָם מֵעֲצָמֵי וּבָשָׂר
 מִבָּשָׂרִי. וְכָתוֹב וַיִּקַּח אַחַת מִצְלַעְתָּיו, וְזֶהוּ
 מוֹלְדֵת חוּץ, מִמְּקוֹם שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין
 נִמְצָא, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. וְעַל זֶה אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים אֲחִים לְקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֹא סָרָה אֶהְבְּתָם לְעוֹלָמִים.
 יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵמָטָה נִקְרָאת אַחוֹת אִמָּךְ,
 כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תהלים קכב) יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה
 כְּעִיר שְׁחַבְרָה לָּהּ יַחְדּוֹ וְגו'. מַה זֶה
 שְׁחַבְרָה לָּהּ יַחְדּוֹ? כְּדִי שִׁיזְדוּג עִמָּה
 הַמֶּלֶךְ מִשְׁשָׂה צְדָדִים, בְּכֹל צְדָדֵי הַמֶּלֶךְ,

קכג א שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים: ב הנה בעיני

שימוש תהלים

לעבד שברה

שיר המעלות אליך נשאתי (קכג, א): [שימוש תהלים לפרק קכג] לעבד שברה כתוב בטס של עופרת שם האדון ושם העבד והוא ישוב.

זוהר תהלים

מבעלה כראוי, וכל העומדים בכל הצדדים עומדים לבדם, כמו שנאמר ולא עמד איש אתו, שכתוב ויקרא הוציאו כל איש מעלי. ואחר שהיא מקבלת עדוניה מבעלה, כלם נשקים לאחר מכן ונזונים, כמו שנאמר ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם.

תפלה של בן אדם שמתכונן בה הוא למעלה לעמק העליון שמשם שופעות כל הברכות וכל החרות ומשם יוצאים לקים את הכל

אליך נשאתי את עיני הישבי וגו' (קכג, א):
[זוהר ח"א פ' יחתי (דף רכח:)] רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים קכג) אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. פסוק זה בארוהו, אבל בא ראה, תפלה של בן אדם שמתכונן בה, הוא למעלה לעמק העליון שמשם שופעות כל הברכות וכל החרות, ומשם יוצאים לקים את הכל. ועל זה יתר יו"ד, משום שיו"ד לא פוסק ממקום הזה לעולמים, ולכן כתוב הישבי בשמים, אחרזו למעלה בסוד החכמה העליונה, ואחרזו למטה שיושב על כסא האבות, יושב על הכסא שנקרא שמים, ולכן כתוב הישבי בשמים.

ומכאן, כשברכות שופעות מלמעלה מהעמק הזה, את כלן נוטל

אליך נשאתי את עיני - לצפות ולחכות לאותן ברכות שיורדות משם למטה

אליך נשאתי את עיני וגו' (קכג, א): [זוהר ח"א פ' יגיש (דף רח:)] ולא יכל יוסף להתאפק. רבי חזקיה פתח ואמר, (תהלים קכג) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. הפסוק הזה בארוהו ונתבאר, אבל בא ראה, אליך נשאתי את עיני, וכתוב (תהלים קכא) אשא עיני אל ההרים. אלא, זה למעלה וזה למטה. אשא עיני אל ההרים - זה למעלה, כדי להמשיך ברכות ממעלה למטה, מההרים הללו העליונים למשך מהם ברכות לכנסת ישראל שמתברכת מהם. אליך נשאתי את עיני, לצפות ולחכות לאותן ברכות שיורדות משם למטה. הישבי בשמים, שכל תקפה וקיומה וחילה הוא בשמים. משום שכאשר היובל פותח המעינות של כל אותם השערים, כלם עומדים בשמים. וכיון ששמים נוטלים כל אותם אורות שיוצאים מהיובל, אז הוא זן ומשקה את כנסת ישראל על ידי צדיק אחד. וכיון שזה מתעורר אליה, כמה הם שעומדים בכל הצדדים להיות משקים ולהתברך משם, כמו שנאמר הכפירים שאגים לטרף ולבקש מאל אכלם. ואז היא עולה בסוד הסודות כראוי [לח], ומקבלת עדוניה

עֲבָדִים אֶל יְד אֲרוֹנֵיהֶם בְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ בֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ עַד שִׁחְתָּנוּ: ג חֲנֵנוּ יְהוָה חֲנֵנוּ כִּי רַב שִׁבְעֵנוּ כּוֹז: ד רַבַּת
 שִׁבְעָה לָּהּ נִפְשָׁנוּ הִלְעַג הַשְּׂאֲנִים הִבּוּ לְגֵאוּנִים:

זוהר תהלים

שופעות ונמשכות מאתו מקום עמק הכל,
 ומתישבים במקום שנקרא שמים, אז ברכות
 נמצאות בעליונים ובתחתונים.

כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יְד (קכג, ב): [זוהר ח"ג פ' ו' ואתחנן
 (דף רס"ה)] כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יְד אֲרוֹנֵיהֶם,

מה זה כְּעֵינֵי עֲבָדִים? אלו אותם שאר גדולי
 העמים שלא נזונים אלא משירי (גוף) נוף האילן
 שישראל נדבקים בו. וכשישראל לוקחים
 ברכות מאתו מקום, כלם מתברכים מישראל.
 כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ - זוהי השפחה
 שבארנו, שהקדוש ברוך הוא הרג את הכח
 שלה במצרים, שהרי אין כח שלה אלא רק
 כששופע מתמצית של ארץ ישראל. וארץ
 ישראל נקראת גְּבֻרָתָהּ, ועל זה כתוב (משלי ל)

תחת שלוש רגזה ארץ. איזו ארץ? זו ארץ
 ישראל, כמו שנתבאר. תחת עבד כי ימלוך -
 אלה אותם עבדים שאמרנו, כשנתן השלטון
 לאחד מהם. וזהו שכתוב אשר הוצאתיך מארץ
 מצרים מבית עבדים. שפחה כי תירש גְּבֻרָתָהּ
 (מי היא) - זוהי שפחה כמו שאמרנו. בא וראה,
 מצד השפחה הזו יוצאים כמה שומרי חק בעלי
 דינים, מקטרגים כנגד ישראל כדי לקטרג
 עליהם, והקדוש ברוך הוא עושה לישראל
 שמירה כאב שרוצה לשמר את בנו מהכל. אמר
 הקדוש ברוך הוא לישראל, כמה מקטרגים
 מזמנים כנגדכם, השתדלו בעבודתי, ואני
 אשמר אתכם מבחוז, ואתם תהיו זמינים
 בבתיכם בפנים וישנים במטותיכם, ואני
 אשמר אתכם מבחוז וסביב מטותיכם.

המקום הזה שנקרא שמים, ומזה שופעים
 למטה, עד שמגיעים לצדיק עמוד העולם,
 ומפאן מתברכים כל אותם החילות וכל
 אותם המחנות למיניהם, והרי פשוטה.

בֵּא רָאָה, בשבעים ושנים מאורות עולה
 עטרת כל המחנות, עגול העולם,
 בשבעים מקומות, עגול אחד לכלם. בתוך
 אותו עגול נקדה אחת שעומדת באמצע.
 מנקדה זו נזון כל אותו עגול, בית קדש
 הקדשים, הוא מקום לאותה רוח כל
 הרוחות, [כמו טוד של כל הסודות] נסתר בתוכו.
 סתר זה הוא בתוך חילותיה, טמיר הוא לפני
 ולפנים. כשעולה זו, עולים כלם אחריה.
 זהו שכתוב (שיר א) משכני אחריך נרוצה.

אֵלֶיךָ נִשְׁאֲתִי אֶת עֵינֵי וְגו' (קכג, א): [זוהר ח"ג פ'
 ואתחנן (דף רס"ה)] פתח רבי אבא ואמר,

(שם קכג) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני
 הישבי בשמים. שיר זה לא כתוב מי אמרו.
 אלא בכל מקום שהוא סתום, רוח הקדש
 אמרה על כנסת ישראל בגלות. הישבי
 בשמים?! היושב צריך לו לכתב! מה זה
 הישבי? אלא בארנו, מי שרוצה להתפלל
 תפלתו לפני המלך הקדוש, צריך לבקש מעמק
 הכל להוריק ברכות למטה, כמו שכתוב (שם קל)
 שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. ויו"ד זו
 היא יתרה, עמק הכל היא, וכזה צריך לבקש
 בקשתו, להוריק ברכות לאתו מקום שנקרא
 שמים, להזין ממנו את הכל. ועל זה הישבי
 בשמים, בשמים ממש. שפשאותן ברכות

קכד א שיר המעלות לדוד לולי יהוה **שְׁחִיָּה** לָנוּ יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל:
 ב לולי יהוה **שְׁחִיָּה** לָנוּ בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם: ג אֲזִי חַיִּים בְּלַעֲוֵנוּ
 בַּחֲרוֹת אָפֶם בָּנוּ: ד אֲזִי הַמּוֹם שְׁטַפּוֹנוּ נַחֲלָה עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ: ה אֲזִי עָבַר עַל
 נַפְשֵׁנוּ הַמּוֹם הַיְדוּנִים: ו בְּרוּךְ יְהוָה **שְׁלֵא** נִתְּנָנוּ טָרַף לְשֵׁנֵיהֶם: ז נַפְשֵׁנוּ
 בַּצַּפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים תַּפַּח נִשְׁבַּר וְאַנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ: ח עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

שימוש תהלים

לעבור בספינה

שיר המעלות לולי ה' (קכד, א): [שימוש תהלים לפרק קכד] כשתרצה לעבור בנהר או בספינה התפלל השירה הזאת ואח"כ תעבור.

זוהר תהלים

לולי ה' שְׁחִיָּה לָנוּ יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל -
 יִשְׂרָאֵל סָבָא

לולי ה' שְׁחִיָּה לָנוּ (קכד, ד): [זוהר ח"ב פ' בשלח (דף ט"ז)] הַתִּצְבּוּ וַרְאוּ - אֵינְ לָכֶם לַעְרֹךְ קָרֵב, שְׁחִיָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעְרֹךְ קָרֵב בְּשִׁבְלֵכֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר ה' יִלְחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישוּן. בֹּא רְאֵה, בְּאוֹתוֹ לִי לֵאמֹר כִּנֵּס הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַפְּמִלְיָא שְׁלוֹ וְדָן אֶת דֵּינֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַלמֵלֵא שֶׁהִקְדִּימוּ הָאֲבוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, לֹא הָיוּ נִצּוּלִים מִן הַדֵּינִן. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, זְכוּת יַעֲקֹב הִגְנָה עַל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים קכד) לולי ה' שְׁחִיָּה לָנוּ יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא.

נסוף המים בכדי לשלוט על מים הזדונים
הַמּוֹם הַיְדוּנִים (קכד, ה): [זוהר חלק א' פרשת נח (דף ט"ז)] אָמַר לָהֶם, וַדַּאי אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁאֲנוּ גָרִים בּוֹ הוּא קָטָן, וְכָלֶם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וַיֵּשׁ עָלֵינוּ תַלְמִיד חָקֵם וַשְׁמוֹ רַבִּי יִצְחָק בֶּר יוֹסִי מְחוֹזָאָה, וּבְכָל יוֹם

נַפְשֵׁנוּ בַּצַּפּוֹר נִמְלָטָה (קכד, ז): [זוהר ח"ב פ' חנון (דף ט"ז). השלמה השמטת סימן ו']

נַפְשֵׁנוּ בַּצַּפּוֹר נִמְלָטָה (קכד, ז): [זוהר ח"ב פ' חנון (דף ט"ז). השלמה השמטת סימן ו']

זוהר תהלים

כְּאֶשֶׁר בָּא רַבִּי אַבְא, בָּאוּ שְׁאֵלוּ לְפָנָיו. אָמַר לָהֶם, יִפְהוּ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְכֵן הוּא, וְאֵי צְרִיךְ לְגַלוּת סוּד הַעֲנִינִי, וְהָרִי רְאִינוּ שְׂרַבֵי יְהוּדָה גְּלָה אוֹתוֹ. אֲלֵא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה: מִשָּׁה, עֵתָה בְּמִצְרַיִם הָיָה הַמְּטָה שֶׁל אֶהְרֵן לְדַחוּת הַקֶּשׁ הַשּׁוֹלֵט עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. אָבֵל כְּשִׁיבָאוּ מִמִּצְרַיִם, כִּמְהָ מִקְטָרְגִים מְזַמְנִים עַל יִשְׂרָאֵל לְדַחוּתָם בֵּינָם, כִּמְהָ מִים מְרִים נִזְדַּמְנוּ וְקִטְרְגוּ. בָּאוּ לֵיָם - בָּא רַהֲב, שָׂרוּ שֶׁל מִצְרַיִם וְשֶׁל יָם, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה: הָרָם וְנִטָּה יָדָךְ. כִּיּוֹן שְׁאָמַר הָרָם אֶת מִטְּךָ, מֵהוּ וְנִטָּה אֶת יָדְךָ? אֲלֵא הָרָם אֶת מִטְּךָ נִגְדַּר רַהֲב שָׂרוּ שֶׁל מִצְרַיִם. בָּאוּ לְמִרְהָ - כִּמְהָ מִים מְרִים נִזְדַּמְנוּ אֲצֵלָם וְנִצְטַעַר מִשָּׁה וְצַעַק, זֶהוּ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת טו) וַיִּצְעַק אֵל ה'. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִשָּׁה, הָרִי לָךְ עֲצָה בְּזָה - הַשְּׁלֵךְ הַמְּטָה אֲצֵלָם וַיִּתְחַקֵּק נַחֵשׁ עָלֶי צוּר, שְׁנִיָּהֶם בְּיַחַד, וַיִּצְלוּ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שֵׁם) וַיִּוְרָהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. עֵץ, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (קֹהֶלֶת יא) מְקוֹם שִׁיפֵל הָעֵץ, שֶׁהוּא עֲצָה, וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם. וְכָתוּב (שְׁמוֹת טו) שָׁם שָׁם לוֹ חֵק וּמִשְׁפָּט, נַחֵשׁ עָלֶי צוּר. וְשָׁם נִסְהוּ, עֲטָרָהוּ בְּנִסִּים. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מְכַאֵן וְלֵהֲלֵאָה הָרִי לָךְ שִׁיעֲמַד אֲצֵל הַמַּיִם, הָרִי לָךְ לְהִתְקַדֵּשׁ שְׁמִי בְּמִים.

בָּאוּ לְחוּרֵב - בָּאוּ הַמַּיִם לְקִטְרַג. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, (שְׁמוֹת יז) וְהִכִּיתָ בְּצוּר. הַמְּטָה נִצְרָךְ כְּאֵן, וְהִכִּיתָ לְאֵלוֹ בְּאוֹתוֹ צוּר, וְלֹא בְּנַחֵשׁ. אָמַר מִשָּׁה, יוֹתֵר צְרִיךְ כְּאֵן, אֵי רֹאָה מִים שְׂרוּצִים לְשִׁטְף. מִדּוּעַ? (שֵׁם) הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל הַצּוּר בְּחֵרֵב וְהִכִּיתָ בְּצוּר. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה: עֲדִינִי בְּמִרְיָה עֲתִידִין הַמַּיִם לְקִטְרַג יוֹתֵר, שֶׁהֵם מִים עֲכוּרִים, רְעִים וְזוּדוֹנִים, וַיִּזְדוּגוּ בְּהֵם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּי לְעֵינֵיהֶם. וְאוֹתָהּ שַׁעָה נִצְרָךְ הַמְּטָה וְהִתִּיר עֲלֵיהֶם הַנַּחֵשׁ בְּגִלוּי לְעֵינֵיהֶם, וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמִי. זֶהוּ שְׁכָתוּב (בְּמִדְבָר כז) לְהִקְדִּישְׁנִי בְּמִים לְעֵינֵיהֶם. מֵהוּ לְעֵינֵיהֶם? דְּבַר שְׁנִזְדוּגוּ בְּהֵם בְּגִלוּי. בֹּא רְאָה, כֵּן רְאָה דוֹד, שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קכד) לוֹלִי ה' שֶׁהָיָה לְנוּ בְּקוֹם עֲלֵינוּ אָדָם. זֶה פְּרַעָה. (שֵׁם) אֲזִי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים, כְּמוֹ שְׁאָמְרָנוּ. וְכָתוּב (שֵׁם) נַפְשֵׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלָטָה מִפַּח יוֹקָשִׁים.

עֲזַרְנוּ בְּשֵׁם ה' עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצֵי:

עֲזַרְנוּ בְּשֵׁם ה' עֲשֵׂה שְׁמִים וְאַרְצֵי (קִבְד, ח):
[זוהר ח"ג (דף קצט.) זוהר תורה] פתח

כְּשֶׁבָאוּ לְאֵילִם - בָּאוּ הַמַּיִם לְקִטְרַג בְּהֵם. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: בְּמִקְוֵה הַזֶּה אֵין צְרִיךְ מְטָה. הָרִי יַעֲקֹב שֶׁהוּא אֵילָן בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ, וְהוּא שְׁבַעִים תְּמָרִים, וְשִׁתִּים עֲשָׂרָה עֵינַת מַיִם, שְׁנַיִם עֲשָׂר שְׁבַטִים בְּשִׁבְעִים עֲמוּדִים וְשְׁנַיִם עֲשָׂר

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

שנאחזת בהם תבטל ממנו, ואם כן א"ת עושה ליכניט שהרי אות ה עיקר של השם הזה תעקר, וע"ז אמר יהושע (יהושע ז) וישמעו הכנעני וגו' והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול, שהרי בודאי שם הזה הוא העיקר והיסוד של הכליט את"ה הוא הוי"ה, ומשה אע"פ שהקב"ה לא אמר לו כך קסי ידע שזה בזה תולה והחטא יגרום כך, זש"כ ואת"ה אל תירא עבדי יעקב וגו', שהרי הכל אחד קסי כי אתך אני וגו', זה נתבאר כי אתי אתה לא כתוב, אלא כי אתך אני, ובעבור זה כי אעשה כלה בכל הגוים וגו' אך אתך לא אעשה כלה:

רבי אלעזר ואמר (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה' וגו', כי אתך אני נאם ה' להושיעך כי אעשה כלה בכל הגוים וגו' אך אתך לא אעשה כלה, מקרא זה נדרש והעירו בו, את"ה מה הוא, זה סוד של ארון הברית קסי וזו היא המדרגה ההולכת בגלות עם בניה עם הקדוש, משה בשעה שביקש רחמים על ישראל מה כתוב (במדבר יא) ואם ככה את עושה לי הרגני נא הרוג, וזה נתבאר, אבל כך אמר משה מדרגה האחת שנתת לי נקראת את"ה, לפי שאין לה הפרשה ממך קסי ה שלה נאחזת בהם בישראל קסי ואם יכרתו ישראל מן העולם הרי ה של השם הזה

זיו הזוהר

גם השם הוי"ה אינו בשלימות: קסא. פי' אע"פ שהקב"ה לא אמר למשה שע"י אכילת הבשר יכרת כל עם ישראל והשכינה תפרד מהם, מ"מ הבין משה מעצמו שיכול לבוא ח"ו לידי כך כי עבירה גוררת עבירה: קסב. פי' שבאמת היה צריך לומר ועתה אל תירא ואמר ואתה, לרמז כי מן תיבת את"ה על ישראל להבין שאין להם לירא מכליון ח"ו, דהא כלא חד, דקב"ה ואורייתא וישראל חד ע"י האות ה של את"ה שהיא ג"כ ה האחרונה מן השם הוי"ה ב"ה שנקשרת עם ישראל תמיד, וזהו שאומר כי אתך אני תמיד בכל אופן שהוא אע"פ שאין אתם אתי כראוי, וכידוע שאפילו על הזמן של ואנכי הסתר אסתיר את פני וגו' הוא משגיח מן החלונות ומציץ מן החרכים על עם ישראל לעזור להם, ומכל זה יובן מה שאמר דוד עזרנו בשם הוי"ה וגו', רצה לומר שבעבור שמו הגדול השם הוי"ה ב"ה שלא תחסר ה האחרונה הוא עוזר לנו להיותנו עם נצחי:

קנו. היינו מדת המלכות והשכינה הקדושה השוכנת עם ישראל תמיד אפילו בתוך טומאותם וגם בגלותם: קנז. תיבה א"ת רמז על מדת המלכות ואות ה נוספת שהיא ה האחרונה מן השם הוי"ה ב"ה, להורות שהמלכות נקשרת תמיד עם התפארת ושאר הספירות העליונות, כי השם הוי"ה ב"ה כולל הכל: קנח. זו השכינה הקדושה ששורשה אות ה האחרונה מן השם הוי"ה ב"ה ומן תיבת את"ה, והיינו מלכות שבמלכות מדרגה האחרונה שעל זה נאמר והנה אופן אחד בארץ כידוע: קנט. כי כשיחסר אות ה מן את"ה ישאר א"ת, וגם השם הוי"ה ב"ה לא יהיה שלם: קס. אומר שכן היה גם טענת ומליצת יהושע, שאם ח"ו ישראל יעברו מן העולם מה תעשה לשמך הגדול, היינו השם הוי"ה ב"ה שהוא בודאי העיקר ויסוד הכל, וזהו שאומר את"ה הוא הוי"ה, כלומר אם את"ה בשלימות עם האות ה הוא הוי"ה בשלימות, אבל אם אין את"ה בשלימות אלא בחסרון האות ה

קכה « שיר המעלות הבטחים ביהוה כהר ציון לא ימוט לעולם

שימוש תהלים

לאויבים

שיר המעלות הבטחים (קכה, א): [שימוש תהלים לפרק קכה] בעת שתלך בדרך ויעמדו עליך אויבים קח מלח בידך ואמור את השירה הזאת שבע פעמים.

זוהר תהלים

כתוב לא אריה ולא שחל ולא שחץ - אלא כפיר, שהוא החלש והקטן מכלם ולא בוטח בכחו אף על גב שהוא חזק. כף הצדיקים לא בוטחים במעשיהם עכשו אלא ככפיר. אף על גב שיודעים שחזק כח מעשיהם, לא בוטחים אלא ככפיר, ולא יותר. ולכן הבטחים בה' כהר ציון וגו', לא ככפיר ולא כאריה ולא כמו כל השמות, אלא כהר ציון. ופרשוהו, מה הר ציון הוא חזק ולא ימוט תמיד, אף כף באותו זמן יהיו כמו הר ציון, ולא כמו עכשו שלא בוטחים, אלא ככפיר שפוחד ולא בוטח בכחו. ואתם בני קדושים עליונים, בטחונכם כהר ציון, ודאי אשריכם בעולם הזה ובעולם הבא.

הללו, כשהגיעו לעיר נחשך הלילה. אמר רבי שמעון, כמו שיום זה מאיר לנו בדרך הזו לזכות בו בעולם הבא, אף כף הלילה הזה יאיר לנו לזכותנו לעולם הבא, ולעטר דברים של היום בלילה הזה לפני עתיק הימים. שהרי כמו היום השלם הזה לא ימצא בכל הדורות האחרים. אשרי חלקנו בעולם הזה ובעולם הבא.

נכנסו לביתו של רבי שמעון, ורבי אלעזר ורבי אבא ורבי יוסי עמם. לנו עד שנחלק הלילה. כיון שנחלק הלילה, אמר רבי שמעון לחברים, זמן הוא לעטר את

בימי דוד המלך לא היו כל אותם מנגנים מתקנים במקומם לנגן כראוי ובית המקדש לא נבנה ולכן לא התתקנו למעלה במקומם

שיר המעלות הבטחים וגו' (קכה, א): זוהר ח"ב פ' תרומה (דף קמ"ג.) פתח ואמר,

(תהלים קכה) שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון לא ימוט לעולם ישב. פסוק זה פרושו. אבל שיר המעלות - תשבחת שאומרות אותן דרגות קדושות עליונות מצד של הגבורות העליונות, והם כמו הלויים שלמטה, והם מעלות, דרגות על דרגות, ועובדים בסוד של חמשים שנים. וזהו שיר המעלות הבטחים בה' כהר ציון, אלו הם הצדיקים שבוטחים בו במעשים שלהם. כמו שנאמר (משלי כח) וצדיקים ככפיר יבטח. ואם תאמר, הרי הצדיקים לא בוטחים במעשיהם כלל ותמיד פוחדים, כמו אכרזה שכתוב בו (בראשית יב) ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה וגו', כמו יצחק שכתוב בו (שם כו) כי ירא לאמר אשתי כיעקב שכתוב בו (שם לב) וירא יעקב מאד ויצר לו. ואם אלה לא בטחו במעשיהם, כל שכן שאר צדיקי העולם, ואתה אומר וצדיקים ככפיר יבטח!?

אף ודאי כתוב ככפיר, שהרי מכל אותם שמות לא כתוב אלא כפיר, ולא

יָשָׁב: ב' יְרוּשָׁלַם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיְהוֹדֵנוּ סָבִיב לְעִמּוֹ מַעֲתָהּ וְעַד עוֹלָם:
ג' בִּי לֹא יִנּוּחַ שְׁבַט הָרִשָׁע עַל גּוֹרֵל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא יִשְׁלַחוּ הַצַּדִּיקִים

זוהר תהלים

אמר שיר המעלות. שלמה המלך אמר שיר השירים, שיר מאותם מנגנים. מה בין זה לזה, שהרי נשמע שהכל אחד? אלא ודאי שהכל אחד, אבל בימי דוד המלך לא היו כל אותם מנגנים מתקנים במקומם לנגן כראוי, ובית המקדש לא נבנה, ולכן לא התקנו למעלה במקומם. שהרי כמו שיש תקוני משמרות בארץ, אף כך ברקיע, ועומדים אלה פנגד אלה. וביום שנבנה בית המקדש נתקנו כלם במקומם, והנר שלא מאיר התחיל להאיר. ושירה זו נתקנה למלך העליון, המלך שהשלוש שלו. והתשפחת הזו היא מעלה מכל התשפחות הראשונות. היום שהתגלתה תשפחת זו (בעולם) בארץ, באותו יום נמצאה שלמות בכל, ולכן הוא קדש קדשים.

מי שפגם את הברית - אוי לו שפגם אותו בחייו, ואוי לו שפגם אותו במיתתו אוי לו מאותו ענש אוי לו שפגם האות וארון הברית הקדוש, אוי לו מאותה בושא

בִּי לֹא יִנּוּחַ שְׁבַט הָרִשָׁע וְגו' (קכה, א): נזוהר
ח"ב פ' ויקהל (דף ר"ד): ככה רבי אבא ואמר, אוי לבני העולם שלא יודעים אותה בושא! אוי לאותו ענש של כל מי שרוצה להכניס לארון, כי לא צריך להכניס לארון, פרט לצדיק שיודע בנפשו ונודע בעצמו שלא חטא באותה ברית, אות הברית הקדוש, מעלומיו, ושמר אותו כראוי. ואם

המרכבה הקדושה למעלה בהשתדלותנו. אמר לרבי יוסי, אתה שלא נשמעו דבריך ביום הזה בינינו, אתה תהיה ראשית להאיר הלילה, שהרי עכשו עת רצון היא להאיר מעלה ומטה. פתח רבי יוסי ואמר, שיר השירים אשר לשלמה. שיר זה עורר אותה שלמה המלך כשנבנה בית המקדש, וכל העולמות נשלמו, מעלה ומטה, בשלמות אחת. ואף על גב שהחברים חלקו בזה (מתי נאמר), אבל שירה זו לא נאמרה אלא בשלמות. כשהלכנה התמלאה בשלמות, ובית המקדש נבנה כמו שלמעלה בשעה שנבנה בית המקדש למטה, לא היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא מיום שנברא העולם כמו אותו היום.

המשפן שעשה משה במדבר להוריד שכינה לארץ, באותו יום הוקם משפן אחר עמו למעלה, כמו שבארורה שכתוב (שמות מ) הוקם המשפן. המשפן - משפן אחר שהוקם עמו, וזה משפן הנער מטטרו"ן, ולא יותר. כשנבנה בית ראשון, בית ראשון אחר נבנה עמו, והתקים בכל העולמות והאיר (בעולם והאיר) לכל העולמות, והתבשם העולם, ונפתחו כל המשקופים העליונים להאיר, ולא היתה שמחה בכל העולמות כמו אותו היום. אז פתחו עליונים ותחתונים ואמרו שירה, וזהו שיר השירים. שיר שאותם המנגנים שמנגנים לקדוש ברוך הוא. דוד המלך

בְּעוֹלָתָהּ יְדִיחֵם: דַּ הַיְטִיבָהּ יְהוָה לְמִיֻּבָּהּ לְטוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: הַ וְחַמְטִים
עַקְלָקְלוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת פְּעָלֵי הָאָוֶן שְׁלֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

— זוהר תהלים —

בְּמִיתָתוֹ. אוֹי לוֹ מֵאוֹתוֹ עֲנֹשׁ. אוֹי לוֹ
שְׁפָגַם הָאוֹת וְאָרוֹן הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ, אוֹי
לוֹ מֵאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, שְׁנוֹקְמִים מִמֶּנּוּ נִקְמַת
עוֹלָמִים - נִקְמָה שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִקְמָה
שֶׁל אוֹתוֹ פָּגַם. וְסוּד זֶה כְּתוּב, (תהלים קכה)
כִּי לֹא יִנּוּחַ שְׁבֹט הָרָשָׁע עַל גּוֹרֵל
הַצַּדִּיקִים.

לֹא, לֹא צָרִיף לְהַכְנִס לְאָרוֹן וְלִפְגַּם אֶת
הָאָרוֹן. הַסּוּד שְׁצָרִיף לְהַתְחַבֵּר בְּאוֹת
בְּרִית קְדֹשׁ הוּא הַסּוּד הָרְאוּי לוֹ, וְלֹא
לְאַחַר. שֶׁהָרִי אָרוֹן אֵינוֹ מִתְחַבֵּר אֶלֶּא
בְּצַדִּיק שְׁשׁוֹמֵר בְּרִית קְדֹשׁ. וּמִי שְׁפּוֹגֵם
אֶת הַבְּרִית וְנִכְנָס בְּאָרוֹן - אוֹי לוֹ שְׁפָגַם
אוֹתוֹ בְּחַיּוֹ, וְאוֹי לוֹ שְׁפָגַם אוֹתוֹ

קכו א שיר המעלות בשׁוֹב וְהוֹדִיָּה אֶת שׁוֹבֵת צִיּוֹן הֵינּוּ כַחֲלָמִים: ב אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וְלִשְׁוִנֵנוּ רִנָּה אִזּוּ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל וְהוֹדִיָּה אֶת לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהִים: ג הַגְּדִיל וְהוֹדִיָּה אֶת לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הֵינּוּ שְׂמֵחִים: ד שׁוֹבָה וְהוֹדִיָּה אֶת (שְׁבוֹתֵנוּ) שְׁבִיתֵנוּ פֶּאֶפִיקִים פִּנְגָּב: ה הוֹרְעִים בְּדַמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ: ו הַלֹּדֶךְ יִלְךְ וּבִכְהָ נִשְׂא מִשָּׁךְ הַזֶּרַע בֹּא יָבוֹא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמָתָיו:

שימוש תהלים

לאשה שנפטרו ילדיה

שיר המעלות בשׁוֹב ה' (קכו, א): (שימוש תהלים לפרק קכז) טוב לאשה שמתים ילדיה. כתוב בקמיע שירה זאת וכתוב גם כן סנוי וסנסנוי וסמנגלף בשיטה אחרונה ותשים אותה בארבע רוחות הבית.

זוהר תהלים

שְׁבָעָה, וְנִקְרָא תְּשׁוּבָה, וּמְשׁוֹם כֶּךָ בְּכֻלָּם הוּא אֲחִזּוּ, וְחִזְרוּ בְּתְּשׁוּבָה, וְנִקְרַע גְּזֵר הַדִּין בְּכֻלָּם. וְעַל כֵּן שְׁבָעִים שָׁנָה יֵשׁ בְּחֻלּוֹם.

בשׁוֹב ה' אֶת שׁוֹבֵת - זֶה נֶאֱמַר בְּגִלּוֹת בְּבָל שְׁלֵא נִמְצְאוּ יוֹתֵר בְּגִלּוֹת אֶלָּא שְׁבָעִים שָׁנִים

בשׁוֹב ה' אֶת שׁוֹבֵת צִיּוֹן (קכו, א): [זוהר ח"ג

פ' אמור (דף ט"ז ע"ב): פְּתַח וְאָמַר, (תהלים

קכו) בְּשׁוֹב ה' אֶת שׁוֹבֵת צִיּוֹן הֵינּוּ כַחֲלָמִים. בְּשׁוֹב ה' אֶת שׁוֹבֵת, זֶה נֶאֱמַר בְּגִלּוֹת בְּבָל, שְׁלֵא נִמְצְאוּ יוֹתֵר בְּגִלּוֹת אֶלָּא שְׁבָעִים שָׁנִים, שְׁכָתוֹב (ירמיה כט) כִּי לִפִּי מְלֹאת לְבַבְךָ שְׁבָעִים שָׁנָה אֶפְקֵד אֶתְכֶם. וְכָתוֹב הֵינּוּ כַחֲלָמִים, מַה זֶה כַחֲלָמִים? אֶלָּא הָרִי הַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבָרִים, שֵׁישׁ שְׁבָעִים שָׁנִים בְּחֻלּוֹם. וּבֹא רָאָה, כְּתוֹב כִּי שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת יְדְכֶם. מִי שְׁבַעַת הַיָּמִים? הָרִי נִתְבָּאֵר, אוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל כָּל שֵׁשֶׁת הָאֲחָרִים נִקְרָא שְׁבַעַת יָמִים, וְנִקְרָא תְּשׁוּבָה. שְׁוִנֵנוּ, מִי שִׁוּשֵׁב בְּחַעֲנִית בְּשִׁבְתָּ, קוֹרְעִים לוֹ גְּזֵר דִּינוֹ שֶׁל שְׁבָעִים שָׁנָה, וְשְׁבָעִים שָׁנָה הֵם שְׁבַע פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, שְׁאֵפְלוּ הַסְּכִימוּ כָּלָם עָלָיו (הכל) לְרַע, נִקְרַע אוֹתוֹ גְּזֵר הַדִּין. מַה הַטַּעַם? מְשׁוֹם שְׁאֲחִזּוּ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּכֻלָּם שֶׁל כָּלָם, שְׁנִקְרָא

אוֹתוֹ הַגּוֹף שְׁנִצְטַעַר עִמִּי בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְלֹא הָיָה לוֹ הַנְּאָה וְכִסּוּף בּוֹ מִפְּנֵי יְרֵאת קוֹנוֹ אוֹתוֹ הַגּוֹף מִמֶּשׁ תִּקַּח לִיצְחָק עִמּוֹ בְּהַאי שְׁמַחַת הַצְּדִיקִים

אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וְגו'. (קכו, ב): [זוהר ח"א

פ' חיי שרה (דף ט"ז ע"ב): אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהוּ וְלִקְחַת אִשָּׁה לְבָנִי לִיצְחָק? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אוֹתוֹ הַגּוֹף שְׁנִצְטַעַר עִמִּי בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְלֹא הָיָה לוֹ הַנְּאָה וְכִסּוּף בּוֹ מִפְּנֵי יְרֵאת קוֹנוֹ, אוֹתוֹ הַגּוֹף מִמֶּשׁ תִּקַּח לִיצְחָק עִמּוֹ בְּשִׁמְחַת הַצְּדִיקִים הַזֶּה, לִיצְחָק עִמּוֹ בְּשִׁמְחַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לִיצְחָק עִמּוֹ שְׁעִכְשׁוּ עֵת שְׁחוֹק בְּעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קכו) אִזּוּ יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וְגו'.

הַלֹּדֶךְ יִלְךְ וּבִכְהָ וְגו'. (קכו, ג): [זוהר ח"א שיר

השירים (דף ע"ו ע"ב: מדרש הנעלים) פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה.

— תהלים — זוהר תהלים —

הוא שֶׁמַח עִמָּהֶם בְּשִׂמְחָה בְּשִׁלְמוֹת. וּבְשִׁעָה שְׂאִין יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים, הַכֹּל הוּא בְּהַפּוֹךְ. וְעַם כָּל זֶה, אֶהְבֵּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִמְנַעַת מֵהֶם, וְכִסְאוֹ יוֹשֵׁב עֲלֵיהֶם כְּאִם עַל הַבְּנִיִּים, וְאִין נִמְנַעַת מִלְּבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. וּבִקּוֹל הַזֶּה עוֹלָה לְמַעְלָה, מִשׁוֹם שְׂרָצוֹנוֹ מִי שֶׁמְלַמֵּד סִנְגוּרְיָה עַל בְּנָיו. מִנֵּין לָנוּ? מִמַּשֶּׁה שֶׁהִתְעַלָּה בְּעֲלִיָּה עַל שְׁלֹמֵד זְכוּת עַל יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שִׁכְתוֹב (שְׁמוֹת ל"ד) וּמַשֶּׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו. מִתִּי הִתְעַלָּה לְכַבּוֹד הַזֶּה? כִּשְׁחָטָאוֹ יִשְׂרָאֵל, וְלִמַּד עֲלֵיהֶם זְכוּת. כְּמוֹ כֵּן כְּתוֹב הַלּוּךְ יִלֵּךְ וּבְכָה, עַל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. מֵה זֶה נִשְׂא מֶשֶׁךְ הַזֶּרַע? זֶהוּ סוֹד כֶּסֶף הַכְּבוֹד, שְׁנוּטֵל מְשִׁיכָה שֶׁל זֶרַע קָדֵשׁ עֲלִיּוֹן לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְתוֹלְדוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּכְשֶׁמִּתְעַלֶּית בִּקּוֹל שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גַּב שְׂאִינָם צְדִיקִים, עִם כָּל זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעְלָה אוֹתָהּ, וּמִשְׁקָה אוֹתָהּ מִהַשְׁקָאֵת הַנֶּחַל הַעֵמֶק, וְנִשְׁתַּלֵּם מִכָּל הַצְּדִידִים. אֲזִי, בֹּא יָבֵא בְּרִנָּה, מִתּוֹךְ אוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת וּבְרִכוֹת וּקְדוּשׁוֹת שֶׁנִּשְׁתַּלְמָה. בְּרֵאשׁוֹנָה - הַלּוּךְ יִלֵּךְ וּבְכָה, עַל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. כִּשְׁשָׁבוּ - בֹּא יָבֵא בְּרִנָּה.

כְּתוֹב (תהלים קכו) הַלּוּךְ יִלֵּךְ וּבְכָה נִשְׂא מֶשֶׁךְ הַזֶּרַע וּגו'. כְּמָה פְּעָמִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל לְהַחְזִירָם בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו, לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, כְּדִי לְהִתְעַלּוֹת בְּתוֹכָם. שֶׁהָרִי כְּשִׂישְׂרָאֵל צְדִיקִים וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, כְּבִיכּוֹל זֶה עֲלִיָּה לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם עִם כָּל הָעַמִּים שֶׁל הָעוֹלָם. כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל צְדִיקִים וְהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, מַעְלָה אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וְכֹלֵם מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים אוֹתוֹ, וְלֹא הֵם בְּלִבְדָם, אֲלֵא אֶפְלוֹ הָעֲלִיוֹנִים לְמַעְלָה, כֹּלֵם מוֹדִים לוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא זֶה בְּלִבְדוֹ, אֲלֵא שֶׁהוּא מִתְעַלָּה בְּכַבּוֹדוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל מֶשֶׁ. וְלֹא זֶה בְּלִבְדוֹ, אֲלֵא אֶפְלוֹ יִשְׂרָאֵל מִשְׁ מִתְעַלִּים בְּכַבּוֹדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה וְלִמְטָה.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשִׁעָה שִׂישְׂרָאֵל צְדִיקִים, כֶּסֶף הַכְּבוֹד שֶׁלְמַעְלָה מִתְעַלָּה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, בְּכִמָּה שְׁמֵחוֹת, בְּכִמָּה אֶהְבֵּה, וּמִתְחַבְּרִים הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכֹלֵם מִתְבָּרְכִים מֵעֵמֶק הַנְּחָלִים, וְכֹל הָעוֹלָמִים נִשְׁקִים וּמִתְבָּרְכִים וּמִתְקַדְּשִׁים בְּכִמָּה בְּרִכוֹת, בְּכִמָּה קְדוּשִׁים, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

קכו א שיר המעלות לשלמה אם יחוננו לא יבנה בית

שימוש תהלים

לנער היולד

שיר המעלות לשלמה (קכו, א): [שימוש תהלים לפרק קכז] כתוב אותו ותלהו על הנער מעת שיולד והוא טוב לשמירה.

זוהר תהלים

לְאֲדוֹנוֹ, שְׂרָחְבוּ אַרְבַּעַה וּגְבַהּ עֶשְׂרֵה. וּמִי שִׁמְחַעֶסֶק בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֵה בִּירְאָה וּבְאֵהֶבֶת אֲדוֹנוֹ, בְּמָקוֹם יִרְאֶה שְׂרוּיָה שָׁם י', בְּמָקוֹם אֵהֶבֶה שְׂרוּיָה שָׁם ה', בְּמָקוֹם תּוֹרָה שְׂרוּיָה ו', וּבְמָקוֹם מִצְוֵה שְׂרוּיָה ה', בְּמָקוֹם הַמְחַשְׁבָּה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שְׂמוּאֵל ב יט) וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם, כָּלוּל מֵהַכֹּל, שׁוֹרֶה בּו יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, (תהלים קכו) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שְׂוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנִיּוֹ בּו. מֵה זֶה שְׂוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנִיּוֹ בּו? אֵלּוּ סִמָּא"ל וְנִחַשׁ: [ע"כ מהשמטות].

שִׁיר הַמַּעְלֹת לְשִׁלְמֹה וְגו' (קכו, א): [זוהר ח"א פ' בראשית (דף כח.)] וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר (זכריה ב) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר ה' חוֹמַת אֲשֶׁר סָבִיב. וְלָכֵן בֵּהָרֶה זֶה יִבְנֶה בַּיִת הַמְקֻדָּשׁ עַל יְדֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִהְיֶה קִיָּם לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמַר (חגי ב) גְּדוֹל יִהְיֶה כְבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן. שֶׁהָרֵאשׁוֹן נִבְנָה עַל יְדֵי אָדָם - וְזֶה עַל יְדֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְלָכֵן (תהלים קכו) אִם ה' לֹא יִבְנֶה בַּיִת שְׂוֹא עֲמֻלוֹ בּוֹנִיּוֹ בּו.

מִצְוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה לְקִיָּם בֵּן וּבַת

שִׁיר הַמַּעְלֹת לְשִׁלְמֹה וְגו' (קכו, א): [זוהר ח"א פ' ויצא (דף קנא.)] רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי חֲזַקְיָה הָיוּ יוֹשְׁבִים תַּחַת הָאֵילָנוֹת שֶׁל שְׂדֵה אוֹנוֹ. נִרְדָּם רַבִּי חֲזִיָּא, וְרָאָה אֶת אֵלֶיהוּ. אָמַר, מֵהוֹכַחַת הַדֶּרֶךְ שֶׁל מֵר מְאִיר הַשְּׂדֵה. אָמַר, כָּעַת בְּאֵתִי לְהוֹדִיעַ שֶׁקְרוּבָה יְרוּשָׁלַיִם לְהַתְּרַב, וְכֹל אוֹתָן קְרִיּוֹת הַחֲכָמִים, מְשׁוּם שֶׁיְרוּשָׁלַיִם הִיא דִין, וְעַל דִּין עוֹמְדָת וְעַל דִּין תַּתְּרַב, וְהִנֵּה נִתְּנָה רְשׁוּת לְסִמָּא"ל עֲלֶיהָ וְעַל גְּבוּרֵי הָעוֹלָם, וּבְאֵתִי לְהוֹדִיעַ לְחֲכָמִים אוֹלֵי יִאֲרִיכוּ אֶת שְׁנוֹת יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהָרִי כָּל זְמַן שֶׁנִּמְצָאָת בָּהּ תּוֹרָה - הִיא עוֹמְדָת, מְשׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה עֵץ הַחַיִּים הָעוֹמֵד עֲלֶיהָ. כָּל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה מִתְּעוֹרֶרֶת לְמַטָּה - עֵץ הַחַיִּים לֹא זֶז לְמַעְלָה. פְּסָקָה הַתּוֹרָה לְמַטָּה - עֵץ הַחַיִּים

שִׁיר הַמַּעְלֹת לְשִׁלְמֹה וְגו' (קכו, א): [זוהר ח"א פ' בראשית (דף טז.)] רַעִיָּא מְהִימְנָא הַשְׁלֵמָה מֵהַשְּׂמֻטוֹת (סימן לח) מִצְוֵה זֶה לְקִיָּם מִצְוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה לְקִיָּם בֵּן וּבַת, מְשׁוּם שֶׁאָב שָׁם י', וְאִם שָׁם ה', בֵּן שָׁם ו', בַּת שָׁם ה', וְאָב וְאִם שֵׁשׁ לָהֶם בֵּן וּבַת, גַּם ה' לֹא שׁוֹרֶה עֲלֵיהֶם. וְכֵמוֹ זֶה בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית אָמַר (בראשית א) פָּרוּ וּרְבוּ, פָּרוּ מִצַּד הַיָּמִין, וּרְבוּ מִצַּד הַשְּׂמָאל, שָׁבוּ בְּרֵא אֱלֹהִים הַכֹּל, וּבְרֵא זֶה עֲמוּד הָאֲמָצְעִי, אֶת הָאֶרֶץ - זֶה שְׁכִינָה. וְלָמָּה צְרִיךְ אַרְבַּע, בְּאָב וְאִם בֵּן וּבַת? מְשׁוּם שֶׁהָרִי הַתְּקֻדָּשׁוֹ וְהַתְּבָרְכוֹ בְּשֵׁלֶשׁ קְדָשׁוֹת וְשָׁבַע בְּרָכוֹת שֶׁהֵם י', צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁשׁוֹרוֹת עֲלֵיהֶם עֶשְׂרֵה, לְהִיּוֹת אָדָם רְשׁוּת הַיְחִיד

—== תהלים —==

לְשִׁלֶּשֶׁת הַהָרִים הִלְלוּ יוֹצֵא, עוֹלָה לְמַעְלָה
וַיּוֹרֵד לְמַטָּה. הַבַּיִת הַזֶּה מְשַׁקָּה מִמֶּנּוּ וְגוֹנֵז
בְּתוֹכּוֹ כַּמָּה גִּנְזִים עֲלִיוֹנִים שְׁלֹא נוֹדְעוּ,
בְּזֶה נִבְנְהָ בַּיִת זֶה וְנִתְקַן. אוֹתוֹ הָאֵילָן
מִתְגַּלֶּה בַּיּוֹם וּמִתְכַּסֶּה בַּלַּיְלָה. וְהַבַּיִת זֶה
שׁוֹלֵט בַּלַּיְלָה וּמִתְכַּסֶּה בַּיּוֹם.

בְּשִׁעָה שׁוֹכֵנֵס הַחֲשֵׁךְ וְנִקְשֵׁר בּוֹ שׁוֹלֵט,
וְכָל הַפְּתָחִים סְתוּמִים מִכָּל
הַצְּדָדִים. אֲזַי כַּמָּה רוּחוֹת פּוֹרְחוֹת בְּאָוִיר,
תְּאֵבוֹת לְדַעַת וְלִהְפֹּנֵס בּוֹ, וְנִכְנָסוֹת בֵּין
אוֹתָן צְפָרִים, וְלוֹקְחוֹת עֲדוּת, וְשִׁטּוֹת
וְרוּאוֹת מֵה שְׁרוּאוֹת. עַד שֶׁמִּתְעוֹרֵר אוֹתוֹ
חֲשֵׁךְ שֶׁנִּקְשֵׁר בּוֹ, וּמוֹצֵיא שְׁלֵהֶבֶת אַחַת,
וּמִכָּה בְּכָל הַפְּטִישִׁים הַחֲזָקִים, וּפּוֹתַח
פְּתָחִים וּבּוֹקֵעַ סְלָעִים. עוֹלָה וַיּוֹרֵד אוֹתָהּ
שְׁלֵהֶבֶת וּמִכָּה בְּעוֹלָם וּמְעוֹרֶרֶת קוֹלוֹת
לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וְאֲזַי פְּרוּז אֶחָד עוֹלָה
וְנִקְשֵׁר בְּאָוִיר וְקוֹרָא. אוֹתוֹ אָוִיר יוֹצֵא
מִתּוֹךְ עֲמוּד עֲנָן שֶׁל הַמְּזַבֵּחַ הַפְּנִימִי,
וּכְשִׁיוֹצֵא מִתְפַּשֵּׁט לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם.
אֵלֶּף אֲלָפִים עוֹמְדִים מִצַּד שֶׁהוּא שְׂמָאל,
וְרַבּוּא רַבָּבוֹת עוֹמְדִים מִצַּד שֶׁהוּא יָמִין,
וְהַפְּרוּז עוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, קוֹרָא בְּחֵיל וּמְכַרִּיז.
אֲזַי כַּמָּה אוֹתָם שֶׁמִּתְקַנְיִם שִׁירָה וְעוֹבְדִים
עֲבוּדָה, וְשִׁנֵּי פְתָחִים נִפְתָּחִים, אֶחָד לְצַד
דָּרוֹם וְאֶחָד לְצַד צָפוֹן. עוֹלָה הַבַּיִת הַזֶּה
וְנִתָּן וּמִתְקַשֵּׁר בֵּין שְׁנֵי צְדָדִים, וְשִׁירִים
מְזַמְרִים וְתִשְׁבָּחוֹת עוֹלוֹת. אֲזַי נִכְנָס מִי
שֶׁנִּכְנָס בְּלַחֲשׁ, וְהַבַּיִת מִתְלַהֵט בְּשִׁשָּׁה
אוֹרוֹת מְאִירִים זֵיו לְכָל צַד, וְנִהְרֹת
בְּשָׁמִים יוֹצֵאִים וּמְשַׁקִּים כָּל חַיּוֹת הַשָּׂדֶה,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קד) יִשְׁקוּ כָּל חַיֵּיתוֹ שְׂדֵי
יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאִם וְגוֹ', וּמְזַמְרִים עַד

מִסְתַּלֵּק [מִמֶּנּוּ] מִן הָעוֹלָם. וְעַל כֵּן, כָּל זְמַן
שֶׁהַחֲכָמִים יִשְׁמְחוּ בַּתּוֹרָה, לֹא יוֹכֵל עֲלֵיהֶם
סַמְא"ל, שֶׁהָרִי כְּתוֹב הַקַּל קוֹל יַעֲקֹב
וְהַיְדִים יְדֵי עֶשׂוֹ. זֶה הַתּוֹרָה הָעֲלִיוֹנָה
שֶׁנִּקְרָאת קוֹל יַעֲקֹב. בְּעוֹד שְׁאוֹתוֹ קוֹל לֹא
פוֹסֵק, הַדְּבוּר שׁוֹלֵט וְיִכּוֹל, וְעַל כֵּן לֹא
צָרִיךְ לְהַפְסִיק בַּתּוֹרָה. וְהַתְּעוֹרֵר רַבִּי חֲזִיָּא,
וְהִלְכוּ וְאָמְרוּ אֵת הַדְּבָר הַזֶּה לְחֲכָמִים.
אָמַר רַבִּי יִיסָא, הַכֹּל יוֹדְעִים אֵת זֶה, וְכִךְ
הוּא, שֶׁכְּתוּב אִם ה' לֹא יִשְׁמֵר עִיר שְׁוֹא
שֶׁקֵּד שׁוֹמֵר. אֲלוֹהִים שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה,
הַקְּרִיָּה הַקְּדוּשָׁה עוֹמְדַת עֲלֵיהֶם, וְלֹא עַל
הַגְּבָרִים הַגְּבוּרִים שֶׁל הָעוֹלָם, הֵינּוּ שֶׁכְּתוּב
אִם ה' לֹא יִשְׁמֵר עִיר וְגוֹ'.

שִׁיר הַמַּעְלֹת לְשִׁלְמָה וְגוֹ' (קכו, א) [זוהר
ח"א פ' וישלח (דף קעב)] וַיַּעֲקֹב נָסַע
סִכְתָּה וַיִּבֶן לּוֹ בַּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עֶשֶׂה סִכְתָּה עַל
כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם סִכְתוֹ. רַבִּי חֲזִיָּא פְתַח
וְאָמַר, (תהלים קכו) **שִׁיר הַמַּעְלֹת לְשִׁלְמָה אִם**
ה' לֹא יִבְנֶה בַיִת וְגוֹ', אִם ה' לֹא יִשְׁמֵר עִיר
וְגוֹ'. בֵּא רֵאָה, בְּשִׁעָה שֶׁעָלָה בְּרִצּוֹן הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא לְבָרָא עוֹלָם, הוֹצֵיא מִתּוֹךְ נִיצוּץ
חֲזָק קָשֶׁר אֶחָד, וְהַתְּלַהֵט מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁךְ,
וְנִשְׁאָר בְּעֲלִיָּה וַיּוֹרֵד לְמַטָּה. אוֹתָהּ חִשְׁבָּה
לְהִטָּה [וְהַתְּלַהֵט] בְּמֵאָה שְׁבִילִים דְּרָכִים
דְּקִיָּקִים גְּדוּלִים, וְנִעֲשֶׂה בַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם.
בַּיִת זֶה הוּא בְּתוֹךְ אֲמֻצֵּעַ הַכֹּל. כַּמָּה
פְּתָחִים וְחֲדָרִים לוֹ סְבִיב סְבִיב, מְקוֹמוֹת
עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים, שֵׁם מְקַנְנוֹת צְפָרִי
הַשָּׁמַיִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִינוֹ. בְּתוֹכּוֹ יוֹצֵא
אֵילָן גְּדוֹל אֶחָד וְחֲזָק, עֲנָפָיו וּפְרִיּוֹ רַב,
מְזוֹן לְכָל בּוֹ. אוֹתוֹ הָאֵילָן עוֹלָה לְעֲנָנֵי
הַשָּׁמַיִם, וְנִטְמָן בֵּין שְׁלֹשָׁה הָרִים. מִתַּחַת